

Խաչատուր Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-
ի հենակետային վարժարանի
/ավագ դպրոցի/
2024-2025 ուսումնական տարվա
գործունեության
ներքին գնահատումը

ՏԼՕՐԵՆԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ՝

ԻՐԻՆԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Խ. ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀՊՄՀ-Ի ՀԵՆԱԿԵՏԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ /ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑԻ/
2024-2025 ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

ԽԱՐԺՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀՊՄՀ-ի հենակետային վարժարանի /ավագ դպրոցի/ ներքին գնահատման հաշվետվությունը պատրաստվել է տնօրենի պաշտոնակատարի հրամանով ձևավորված ներքին գնահատում իրականացնող հանձնաժողովի կողմից: Հաշվետվության պատրաստման համար հիմք են հանդիսացել վարժարանի ներքին գնահատման ցուցանիշները և չափանիշները, խորհրդակցական մարմինների կողմից վարժարանի գործունեության այս կամ այն ոլորտի վերաբերյալ տրված գնահատումները: Ցուցանիշների և չափանիշների հաշվարկման ժամանակ կիրառվել են հետևյալ մեթոդները. վիճակագրական տվյալների վերլուծություն, փաստաթղթային վերլուծություն, դիտարկում կամ փաստագրում:

Վարժարանի գործունեության ներքին գնահատման գործընթացը ներառել է հետևյալ երեք բաղադրիչները՝

1. մեկնարկային պայմանների (ռեսուրսների) գնահատում
2. գործունեության ընթացիկ գնահատում
3. գործունեության արդյունքների գնահատում

Ներքին գնահատման չափանիշները բխում են հանրակրթության պետական չափորոշիչով սահմանված պահանջներից և ներառում են՝ սովորողների գիտելիքների, կարողությունների, հմտությունների ձեռքբերումը, արժեքային համակարգի ձևավորումը, սովորողների զարգացմանն ուղղված գործողությունների առաջնայնությունը, ուսումնական հաստատության տարեկան աշխատանքային ծրագրում դրանց արտացոլումը, իրականացման արդյունավետությունը:

Մաս 1. Ընդհանուր տեղեկություններ հաստատության մասին՝

Հաստատության անվանումը, համարը

ԽԱՐԺՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻՆՏԵՆՍԻՎՆԵՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆ /ԱՎԱԳ ԴԱՊՐՈՑ/

Հաստատության հասցեն Ք.Երևան, Դեղատան 17

Հաստատության հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն (010)59-22-72, highschool@aspu.am

Հաստատության ինտերնետային կայքի հասցեն www.aspu.am, varjaran.am

Աղյուսակ 1. Դասարանների թիվը՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների՝ համար

Դասարանների թիվը	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
---------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

¹Մաս 1-ում լրացված տվյալները պետք է համապատասխանեն ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության <<Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների գործունեության մասին հաշվետվության>> տվյալներին:

²Այս և հաջորդող բոլոր աղյուսակներում անհրաժեշտ է նկարագրել փոփոխությունների դինամիկան՝ մեկնաբանել աճի կամ նվազման պատճառները:

10-րդ դասարան	7	7	8	աճ
11-րդ դասարան	7	7	7	աճ
12-րդ դասարան	7	7	7	աճ
Ընդամենը	21	21	22	աճ

Վերլուծել դասարանների թվաքանակի փոփոխության պատճառները և կատարել եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ **Դասարանների ընդհանուր թվաքանակը աճել է**

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակ 2. Ըստ դասարանների՝ սովորողների թվը ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Աշակերտների թիվը	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
10-րդ դասարան	156	160	156	աճ, նվազում
11-րդ դասարան	136	153	157	աճ
12-րդ դասարան	142	133	152	, նվազում, աճ
Ընդամենը	434	446	465	աճ

Վերլուծել ըստ դասարանների՝ սովորողների թվի փոփոխության պատճառները և կատարել եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ **Սովորողների թվաքանակի փոփոխությունը ըստ դասարանների պայմանավորված է տվյալ ուստարում համապատասխան դասարանի թվաքանակի փոփոխությամբ:**

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակ 3. Ընդհանուր տվյալներ սովորողների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշը	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվա սկզբին՝ տվյալ ուստարվա սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ	449	455	476	աճ
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվա վերջին՝ տվյալ ուստարվա մայիսի 25-ի դրությամբ	434	446	465	աճ
Ուսումնական տարվա ընթացքում ընդունված սովորողների թիվը	1	4	2	աճ, նվազում
Ուսումնական տարվա ընթացքում հեռացած սովորողների թիվը	16	11	13	Նվազում, աճ

Վերլուծել սովորողների թվաքանակի փոփոխության պատճառները և կատարել եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակ 4. Ընդհանուր տվյալներ ուսուցիչների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշը	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Ուսուցիչների ընդհանուր թիվը	44	44	49	աճ
Ուսուցիչների միջին շաբաթական ծանրաբեռնվածությունը կամ դրույքաչափը	16.0	16.0	15.34	նվազում

Վերլուծել ուսուցիչների թվաքանակի ու միջին ծանրաբեռնվածության փոփոխությունների պատճառները և կատարել եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ **Ուսուցիչների թվաքանակի տվյալներում եղել են փոփոխություններ, և միջին ծանրաբեռնվածությունը նվազել է կապված դասարանների թվաքանակի աճի և ըստ նոր ՀԴԶ-ի շաբաթական ժամաքանակի նվազման հետ:**

Աղյուսակ 5. Տվյալներ ուսուցիչների տարիքային բաշխվածության վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ուսուցիչների թիվը	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Մինչև 30 տարեկան	11	8	8	նվազում
31-ից 40 տարեկան	9	12	14	աճ
41-ից -50 տարեկան	13	13	13	աճ
51-ից -55 տարեկան	4	2	4	Նվազում.աճ
56 տարեկան և ավելի	7	9	10	աճ

Վերլուծել ուսուցիչների տարիքային կազմը, փոփոխության պատճառները և կատարել եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ

Ուսուցիչների տարիքային կազմը հնարավորինս գնում է երիտասարդացման: Ավելի տարեց ուսուցիչներին փոխարինման են գալիս երիտասարդները: Ունենք նաև ՀԴՄՀ-ից հրավիրյալ մասնագետներ:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակ 6. Տվյալներ ուսումնական հաստատության ղեկավար և վարչական կազմի վերաբերյալ

Պաշտոնը	Անունը, ազգանունը, հայրանունը	Տվյալ պաշտոնում աշխատելու	Տվյալ հաստատությունում	Պետական պարգևները, կոչումները և այլն
---------	-------------------------------	---------------------------	------------------------	--------------------------------------

		Ժամանակա հատվածը	աշխատելու Ժամանակահա տվածը	
Տնօրենի պաշտոնակ ատար	Իրինա Ռուդիկի Գրիգորյան	01.02.2022թ- ից	01.09.2002թ-ից	
Տնօրենի խորհրդակ ան	Նաիրա Ավետիսի Սաֆարյան	01.02.2022թ- ից	14.09.1994թ.-ից	Մ.գ.թ., դոցենտ ՀՀ Ազգային ժողովի պատվոգիր, ՀՀ ԿԳ Նախարարության «Ոսկե հուշեմեդալ», ՀՀ ԿԳ Նախարարության շնորհակալագիր, «Մանկավարժական համալսարան 90 ամյակ» մեդալ, ՀՀ «Վաստակավոր մանկավարժ» մեդալ:
Տնօրենի տեղակալ	Սոնա Ռազմիկի Ղուկասյան	14.08.2017թ- ից	01.09.2007 թ-ից	
տնտեսվար	Գոռ Գագիկի Մելքումյան	01.09.2020թ- ից	01.09.2020թ-ից	
Հաշվապահ	Անահիտ Հրանտի Խաչատրյան	03.04.2008թ- ից	03.04.2008թ-ից	
Էլեկտրոնային կառավարման և դաս. ապահովմ. մասնագետ	Ֆլորա Հայկի Խաչատրյան	15.06.2018թ.	21.10.2016թ-ից	
Անձնակազմի կառավարման մասնագետ	Վարդուհի Աշոտի Հովհաննիսյ ան	15.06.2018թ.	01.09.2017թ-ից	

**Աղյուսակ 7. Տվյալներ ուսումնական. հաստատության կառավարման խորհրդի
կազմի վերաբերյալ**

Անուն, ազգանուն, հայրանուն	Աշխատանքի վայրը, գբադեցրած պաշտոնը	Կրթությունը	Հաստատության և խորհրդի կազմում ընդգրկված լինելու	Պետական պարգևները, կոչումները և այլն
----------------------------------	---	-------------	---	--

			ժամանակահատվածը	

Վերլուծել խորհրդի աշխատանքը, խնդիրները և կատարել առաջարկություններ խորհրդի կազմի և գործունեության բարելավման ուղղությամբ **Վարժարանը կառավարման խորհուրդի չունի, քանի որ այն պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն չի հանդիսանում, այլ համարվում է Խ.Արզումանյանի անվան ՀՊՄՀ-ի ստորաբաժանում:**
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Մաս 2. Ուսումնական հաստատության սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեությունը և առողջության պահպանումը

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության բնորոշման համաձայն՝ առողջությունը ոչ միայն հիվանդությունների բացակայությունն է, այլև անձի հոգևոր, ֆիզիկական, ու սոցիալական լիարժեք բարեկեցությունը: Աճող սերնդի հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումը հանրակրթության կարևորագույն նպատակներից է: Ուստի հաստատության խնդիրն է՝ ապահովել անվտանգ ուսումնական գործընթացի իրականացումը և սովորողների հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական լիարժեք բարեկեցությունն և համակողմանի զարգացումը:

Հաստատության գործունեության լիարժեք գնահատման գործընթացը ներառում է ուսումնական միջավայրի անվտանգության գնահատումը, որը վերաբերում է ոչ միայն սովորողների անվտանգ և առողջ կենսագործունեությանը, այլև ուսուցիչների, վարչական ու սպասարկող անձնակազմի աշխատանքի, կյանքի և առողջության պահպանման համար անվտանգ պայմաններ ապահովելուն:

Հաստատությունում սովորողները և աշխատակազմը կարող են հայտնվել արտակարգ կամ վտանգավոր իրավիճակներում, բախվել ամենատարբեր պատահարների, վթարների կամ աղետների հետ: Ուստի, հաստատության ներքին գնահատման գործընթացում անվտանգության ապահովմանը և առողջության պահպանմանը վերաբերող ցուցանիշների ու չափանիշների ներառումը ենթադրում է, որ հաստատությունը պետք է գնահատի սովորողների ֆիզիկական և հոգեկան առողջությանը, անվտանգությանը սպառնացող առկա և հնարավոր վտանգները, միաժամանակ քայլեր ձեռնարկի դրանք վերացնելու ուղղությամբ:

Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգության ապահովումը չի հանդուրժում սպասողական, պասիվ կեցվածք, այլ պահանջում է ակտիվ նախաձեռնողական աշխատանք:

Հաստատությունն իր ներքին գնահատման հաշվետվության Մաս 2-ի պատրաստման համար պետք է վարի ինքնավերլուծության հատուկ գրանցամատյան և պահպանի այն թղթային ու էլեկտրոնային տարբերակներով:

Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեության ու առողջության պահպանման գնահատման ցուցանիշները և չափանիշները դիտարկելով թիրախային՝ հաստատությունը վերոնշյալ

գրանցամատյանում ազատ շարադրանքով պետք է նկարագրի իր տարածքի, շենքի ու շինությունների, գույքի անվտանգ շահագործման, սովորողների և աշխատակիցների անվտանգ կենսագործունեության ապահովման և առողջության պահպանման հետ կապված վիճակը և առկա խնդիրները:

Գրանցամատյանի լրացման նպատակով ուսումնական հաստատությունը պարբերաբար՝ ոչ պակաս, քան յուրաքանչյուր ուսումնական կիսամյակը մեկ անգամ, պետք է իրականացնի **դիտարկում-փաստագրումներ**:

Դիտարկում-փաստագրումների իրականացման նպատակով տնօրենի հրամանով ձևավորվում է հանձնախումբ³ և սահմանվում ժամանակացույց: Դիտարկումների արդյունքում գրանցամատյանում կատարվում են **գրառումներ**: Դիտարկման շրջայց կատարելիս հանձնաժողովը նկարագրում է առկա իրավիճակը և արձանագրում բացահայտված շեղումներն ու անհամապատասխանությունները: Դիտարկումների և գրառումների հիման վրա հաստատությունը կատարում է իրավիճակի **վերջնական գնահատում**: Վերջինս նպատակահարմար է կատարել նոր ուսումնական տարվա և 2-րդ կիսամյակի նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակներում՝ տարեկան 2 անգամ: Հաստատությունը, ըստ անհրաժեշտության, կարող է իրականացնել արտահերթ դիտարկում-փաստագրում, որի դեպքում կրկին գրանցամատյանում կատարվում է իրավիճակի արձանագրում:

Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեության ու առողջության պահպանման գնահատման ցուցանիշները և չափանիշները բերված են ստորև:

2.1. Ուսումնական հաստատությունը պահպանում է շենքի և տարածքի անվտանգ շահագործումը

1. Ուսումնական հաստատության տարածքը ցանկապատված է և անվտանգ է սովորողների ազատ տեղաշարժման համար:
2. Ուսումնական հաստատությունն ունի տարածք՝ մեկուսացված ու հեռացված ավտոճանապարհային գոտուց, աղմուկի, օդի աղտոտման աղբյուրներ հանդիսացող արդյունաբերական կամ այլ օբյեկտներից,
3. Արտակարգ իրավիճակներում հատուկ ծառայությունների մեքենաները կարող են անարգել մոտենալ հաստատության շենքին:
4. Ուսումնական հաստատության տարածքը մաքուր է, իսկ լաբորատորիաներում օգտագործվող այրվող և այլ վտանգավոր նյութերի թափոնները, աղբը կանոնավոր հավաքվում են հատուկ աղբարկղերում և դուրս են բերվում հաստատության տարածքից:
5. Ուսումնական հաստատության ամբողջ տարածքում պարբերաբար իրականացվում են միջոցառումներ՝ կրծողների և վտանգավոր միջատների, թափառող շների, կատուների և այլ կենդանիների դեմ:

2.1 կետում բերված բոլոր հիմնական չափանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումն իրականացվում է դիտարկում-փաստագրում մեթոդով և անհրաժեշտության դեպքում լրացուցիչ հարցումների միջոցով:

Դիտարկում-փաստագրում իրականացնելիս հաստատությունը պետք է առաջնորդվի համապատասխան նորմատիվային և իր ներքին փաստաթղթերով: Իրավիճակը, ըստ վերը բերված 1-ից 3-րդ չափանիշների նկարագրելիս, պետք է օգտվել

³Կարելի է ստեղծել մեկ հանձնաժողով՝ ամբողջ ներքին գնահատման հաշվետվության պատրաստման համար

հաստատության պլան–հատակագծից: 4-րդ և 5-րդ չափանիշների համար պետք է հիմք ընդունել ՀՀ մարզպետների և Երևանի քաղաքապետի որոշումները, ինչպես նաև, առկայության դեպքում, հաստատության կողմից համապատասխան կազմակերպությունների (ախտահանման-կանխարգելման, արտակարգ իրավիճակների ծառայության և այլն) հետ կնքված պայմանագրերը: Համապատասխան փաստաթղթերի առկայության և գործողության ժամկետների, այդ թվում պայմանագրերի պայմանների կատարման մասին պետք է նշվի գրանցամատյանում և այնուհետ ներառվի ինքնավերլուծության հաշվետվության մեջ:

2.2. Ուսումնական հաստատությունում պահպանված են սովորողների և աշխատակազմի համար ուսումնական գործընթացի և աշխատանքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ անվտանգության և սանիտարահիգիենիկ նորմերը, կազմակերպված են առողջության պահպանման համապատասխան ծառայություններ

1. Ուսումնական հաստատության շենքը վերանորոգված է:
2. Ուսումնական հաստատության շենքի շահագործումը համապատասխանում է շահագործման անվտանգության նորմատիվներին:
3. Ուսումնական հաստատության շենքում առկա են դեպի դուրս բացվող պահուստային ելքեր:
4. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է կապի և արտակարգ իրավիճակների ազդարարման համակարգով:
5. Ուսումնական հաստատության շենքը հարմարեցված է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք (այսուհետ՝ ԿԱՊԿ) ունեցող սովորողների անվտանգ տեղաշարժ և ուսուցում ապահովող պայմաններին (թեք հարթակներ, լայն դռներ, վերելակ և այլն):
6. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է սարքին վիճակում գտնվող հակահրդեհային, անվտանգության լրակազմով, տանիքը պատված է հրակայուն նյութերով:
7. Ուսումնական հաստատությունում ոչ կառուցվածքային վտանգներ չկան:
8. Ուսումնական հաստատության համակարգչային սարքավորումները ամուր ե են տեղադրված և ամրացված են աշխատատեղերին:
9. Ուսումնական հաստատության կահույքի բաց դարակներից հեռացված են ծաղկամանները, նկարները, դեկորատիվ իրերը:
10. Ուսումնական հաստատության միջանցքների հատակները սայթաքուն չեն:
11. Ուսումնական հաստատության ստորին հարկերի պատուհաններն չունեն շարժական մետաղյա վանդակաճաղեր:
12. Ուսումնական հաստատության կահույքը համապատասխանում է անվտանգ կենսագործունեության պահանջներին, ամուր և բարվոք վիճակում է:
13. Տարհանման կարգը միջանցքներում փակցված է:

2.2. կետի 1-ից 13-րդ չափանիշների համար անհրաժեշտ է իրականացնել դիտարկում-փաստագրում և կատարել համապատասխան գրառումներ գրանցամատյանում:

1-ին չափանիշի համար գրանցամատյանում անհրաժեշտ է արձանագրել հաստատության շենքի ֆիզիկական վիճակը, ու նշել, թե ինչպիսի վերանորոգման կարիք ունի այն՝ կապիտալ, մասնակի, ընթացիկ: Այնուհետև ցանկալի է մանրամասնել վերանորոգման կարիքները և տալ դրանց մոտավոր ֆինանսական գնահատականը:

2-րդ չափանիշի համար գրանցամատյանում պետք է արձանագրել, թե արդյոք շենքը կայուն է վտանգների կամ դրանցից որևէ մեկի ազդեցության նկատմամբ (օրինակ՝ ուժեղ քամիներ, սողանքներ, երկրաշարժեր, հրդեհներ, խոնավություն և այլն):

3-ից 13-րդ չափանիշների համար դիտարկում-փաստագրման միջոցով անհրաժեշտ է մեկ առ մեկ անդրադառնալ համապատասխան անվտանգության չափանիշներին և պարզաբանել, թե արդյոք հաստատության շենքի շահագործումը համապատասխանում է շահագործման անվտանգության նշված նորմերին:

2.2. կետի հաստատության շենքի և դրա շահագործման անվտանգությունը նկարագրող 4-ից 6 ցուցանիշները և չափանիշները վերաբերում են սովորողների և աշխատակազմի տարիանման պահանջներին և հետևյալն են՝

14. ուսումնական հաստատությունում մշակված և առկա է սովորողների ու անձնակազմի տարիանման պլան, որում հաշվի են առնված նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները.
15. ուսումնական հաստատության նախասրահում, բոլոր հարկերում, փակցված են տարիանման պլան-սխեմաները՝ համապատասխան գունային ցուցասլաքներով.
16. ուսումնական հաստատության տարիանման ուղիները ազատ են ավելորդ իրերից և արգելափակված չեն ծանր իրերով:

14-ից 16-րդ չափանիշների համար ևս պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրում և հաջորդիվ անդրադառնալ սովորողների և աշխատողների տարիանման խնդիրներին: Դիտարկման արդյունքները պետք է գրանցել գրանցամատյանում և կցել տարիանման պլանը:

Ներքին գնահատման նպատակով ինքնավերլուծության հաշվետվության պատրաստման ժամանակ 2.2 կետի չափանիշներին համապատասխանության դիտարկում իրականացնելիս պետք է հիմք ընդունել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2006 թվականի նոյեմբերի 10-ի «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար»>> շինարարական նորմերի հաստատման մասին» թիվ 253-Ն հրամանը:

2.3. Ուսումնական հաստատության նախագծային հզորությունը նկարագրող ցուցանիշներ և չափանիշներ

Հաստատությունը պահպանում է իր նախագծային հզորությունը:

1. Ուսումնական հաստատությունում սովորողների թիվը համապատասխանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվներին և հաստատության լիցենզիայով սահմանված սահմանային տեղերին:
2. Ուսումնական հաստատության դասասենյակներում նստարանների թիվը և դրանց միջև հեռավորությունը համապատասխանում են առողջապահության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած նորմերին:
3. Ուսումնական հաստատության սովորողները «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսումնական դասընթացները անցկացնում են վերանորոգված և մարզագույքով հագեցած սպորտդահլիճում և դպրոցին հարակից մարզադաշտում:

2.3. կետի չափանիշները ինքնավերլուծության հաշվետվությունում ներառելիս պետք է օգտվել ոչ միայն ուսումնական հաստատության շենքի պլան-հատակագծից և դրա հիման վրա կազմված «Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոն» ներկայացվող ամենամյա հաշվետվությունից, այլ նաև պետք է կատարել շրջայցեր, քանի որ միայն չափագրման և հաշվառման եղանակով է հնարավոր պարզել նախագծերից շեղումները և արձանագրել իրական վիճակը: Տվյալ կետի

չափանիշներին համապատասխանության վերլուծությունը դյուրինացնելու և կարճ ժամանակահատվածում կատարելու համար առաջարկվում է նախապես պատրաստել և շրջայցերի ընթացքում լրացնել համապատասխան աղյուսակներ: Օրինակ՝ վերը նշված 2-րդ ցուցանիշը արձանագրելու համար անհրաժեշտ է նախապես համարակալել բոլոր դասասենյակներն, որպեսզի հնարավոր լինի արագորեն լրացնել աշակերտական նստարանների միջև հեռավորության մեկ միասնական աղյուսակ (տես՝ Աղյուսակ 8): Ստորև բերվում են աղյուսակների ձևերը:

Աղյուսակ 8. Տվյալներ դասասենյակներում սեղան-նստարանների դասավորվածության և թվի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 23.08.2024թ.

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը (քմ)	Սեղան-նստարանների դասավորվածության ձևը (շարքերով, շրջանաձև, T-աձև, II-աձև, խառը)	Սեղան-նստարանների թիվը	Սեղան-նստարանների շարքերի և միմյանց միջև հեռավորությունները
Դասասենյակ N205	30.9 քմ	շարքերով	10	0.7մ
Դասասենյակ N207	34 քմ	շարքերով	10	0.7մ
Դասասենյակ N209	31 քմ	շարքերով	10	0.7մ
Դասասենյակ N211	32 քմ	շարքերով	10	0.7մ
Դասասենյակ N213	52 քմ	շարքերով	14	0.7մ
Դասասենյակ N202	52 քմ	շարքերով	15	0.7մ
Դասասենյակ N204	48 քմ	շարքերով	12	0.7մ
Դասասենյակ N206	48.9 քմ	շարքերով	12	0.7մ
Դասասենյակ N208	51.2 քմ	շարքերով	14	0.7մ
Դասասենյակ N305	31 քմ	շարքերով	9	0.7մ
Դասասենյակ N307	33.5 քմ	շարքերով	10	0.7մ
Դասասենյակ N309	31 քմ	շարքերով	10	0.7մ

Դասասենյակ N311	31.5 քմ	շարքերով	10	0.7մ
Դասասենյակ N302	51.7 քմ	շարքերով	12	0.7մ
Դասասենյակ N304	48.4 քմ	շարքերով	13	0.7մ
Դասասենյակ N308	49քմ	շարքերով	12	0.7մ
Դասասենյակ N310	52 քմ	շարքերով	14	0.7մ
Դասասենյակ N405	32 քմ	շարքերով	10	0.7մ
Դասասենյակ N402	51.7 քմ	շարքերով	12	0.7մ
Դասասենյակ N404	48.4 քմ	շարքերով	12	0.7մ
Դասասենյակ N406	48.0 քմ	շարքերով	12	0.7մ
Դասասենյակ N408	52.0 քմ	շարքերով	12	0.7մ
ՆԶՊ և զինանոց N409	82.5 քմ	շարքերով	19	0.7մ
Կերպարվեստ ի/ N 101	31քմ	շարքերով	10	0.7մ
Քիմիայի լաբոր. N 201	51.7քմ	շարքերով	10	0.7մ
Ֆիզիկայի լաբ. N 301	51.8քմ	շարքերով	12	0.7մ
Կենս.և աշխար. N 401	51.8քմ	շարքերով	11	0.7մ

Կարելի է կցել դասասենյակների և դրանցում սեղան-ստտարանների դասավորվածության գծագրերը՝ նշելով հեռավորությունները:

Հիմնավորել սեղան-ստտարանների դասավորության նախընտրելի ձևի պատճառները: Կատարել եզրահանգումներ և մեկնաբանություններ դասասենյակների կահավորման առավել նպաստավոր ձևերի վերաբերյալ՝ ուսուցման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և դասապրոցեսի ընթացքում ինտերակտիվ մեթոդներ կիրառումը խթանելու նպատակով:

Աղյուսակ 9. Տվյալներ յուրաքանչյուր դասասենյակներում մեկ սովորողին ընկնող մակերեսի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 23.08.2024թ.

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը (քմ)	Մեկ սովորողին ընկնող մակերեսը (քմ)	Նորմերից պակաս կամ ավել մակերեսը (քմ)
Դասասենյակ N205	30.9 քմ	1.6 քմ	0,4 քմ պակաս
Դասասենյակ N207	34 քմ	2.0 քմ	0
Դասասենյակ N209	31 քմ	1.55 քմ	0,45 քմ պակաս
Դասասենյակ N211	32 քմ	1.6 քմ	0,4 քմ պակաս
Դասասենյակ N213	52 քմ	2.16 քմ	0.16 քմ ավել
Դասասենյակ N202	52 քմ	2.16 քմ	0.16 քմ ավել
Դասասենյակ N204	48 քմ	2.08 քմ	0,08 քմ ավել
Դասասենյակ N206	48.9 քմ	2.03 քմ	0,03 քմ ավել
Դասասենյակ N208	51.2 քմ	1.82 քմ	0,18 քմ պակաս
Դասասենյակ N305	31 քմ	1.55քմ	0,45 քմ պակաս
Դասասենյակ N307	33.5 քմ	1.67 քմ	0,33 քմ պակաս
Դասասենյակ N309	31 քմ	1.55 քմ	0,45 քմ պակաս
Դասասենյակ N311	31.5 քմ	1.56 քմ	0,44 քմ պակաս
Դասասենյակ N302	51.7 քմ	1.9քմ	0,1 քմ պակաս
Դասասենյակ N304	48.4 քմ	2.2քմ	0, 2 քմ ավել
Դասասենյակ N308	49քմ	2.04քմ	0,04 քմ ավել
Դասասենյակ N310	52 քմ	2.36քմ	0,36 քմ ավել
Դասասենյակ N405	32 քմ	1.6 քմ	0, 4 քմ պակաս
Դասասենյակ N402	51.7 քմ	2.24 քմ	0,24 քմ ավել
Դասասենյակ N404	48.4 քմ	2.1քմ	0,1 քմ ավել

Դասասենյակ N406	48.0 քմ	2.08 քմ	0,08 քմ ավել
Դասասենյակ N408	52.0 քմ	0	0
ՆՁՊ և զինանոց N409	82.5 քմ	3.17 քմ	1.17 քմ ավել
Կերպարվեստի/ N 101	51.85քմ	2.59 քմ	0,59 քմ ավել
Քիմիայի լաբոր. N 201	51.7քմ	2.24 քմ	0,24 քմ ավել
Ֆիզիկայի լաբ. N 301	51.8քմ	2.24 քմ	0,24 քմ ավել
Կենս.և աշխար. N 401	51.8քմ	2.24 քմ	0,24 քմ ավել

Վերլուծել դասասենյակներում մեկ սովորողին ընկնող մակերեսին վերաբերող իրավիճակը և կատարել եզրահանգումներ:

Հիմնականում պահպանված է մեկ սովորողին բաժին ընկնող մակերեսի չափը:
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

2.4. Ուսումնական հաստատության անձնակազմի և սովորողների անվտանգ կենսագործունեությունը նկարագրող չափանիշներ

Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է նպատակային ուսուցողական ծրագրեր, որոնք ուղղված են սովորողների շրջանում անվտանգ կենսագործունեության և առողջ ապրելակերպի կարողությունների ու հմտությունների ձևավորմանը:

1. Ուսումնական հաստատության անձնակազմը և սովորողները տիրապետում են արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոսներին:
2. Ուսումնական հաստատության անձնակազմը և սովորողները տեղեկացված են հաստատությունում առկա անվտանգության միջոցների (էլեկտրական վահանակ, հրշեջ-տեղեկատու, հրշեջ-ծորակ և այլն) գտնվելու տեղերի վերաբերյալ ու տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին:
3. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվում են տեղական վտանգների գնահատման և աղետների պատրաստվածության վերաբերյալ տարաբնույթ միջոցառումներ:
4. Ուսումնական հաստատությունում առկա է աղետների պատրաստվածության, քաղաքացիական պաշտպանվածության պլան, և ուսումնական տարվա ընթացքում գործարկվում է պլանը , իրականացվում են վարժանքներ, վարվում է գրանցամանտյան:
5. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է լոկալ ջեռուցման անվտանգ համակարգով:

6. Ուսումնական հաստատության բոլոր դասասենյակներում առկա են ջեռուցումն ապահովող մարտկոցներ, և ջեռուցման ամիսներին դասասենյակներում ջերմաստիճանը համապատասխանում է սանիտարահիգիենիկ նորմերին:
7. Ուսումնական հաստատության միջանցքները ջեռուցվում են, և միջանցքներում ջերմաստիճանը համապատասխանում է սանիտարահիգիենիկ նորմերին:
8. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է շուրջօրյա հոսող խմելու ջրով:
9. Ուսումնական հաստատության բոլոր հարկերում առկա են առանձնացված վերանորոգված սանհանգույցներ՝ տղաների և աղջիկների համար:
10. Ուսումնական հաստատության բոլոր սանհանգույցներն ապահովված են շուրջօրյա հոսող ջրով և հիգիենայի պարագաներով (օճառ, թուղթ և այլն):
11. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ուսումնական հաստատությունում կա հարմարեցված սանհանգույց:
12. Ուսումնական հաստատությունում առկա է սննդի կետ, որը համապատասխանում է սանիտարահիգիենիկ պայմաններին:
13. Ուսումնական հաստատության սննդի կետում փակցված են առողջ սննդակարգի վերաբերյալ համապատասխան պաստառներ:
14. Ուսումնական հաստատությունում առկա է բուժկետ, և կարող է տրամադրվել առաջին բուժօգնություն:

2.4 կետի թվով 14 չափանիշների ամբողջությունը հիմք է հանդիսանում ուսումնական հաստատության ինքնավերլուծության հաշվետվության այս բաժինը կազմելու համար: Առավել ընդգրկուն և համակողմանի վերլուծություն կատարելու համար յուրաքանչյուր չափանիշին պետք է անդրադառնալ առանձին, այնուհետև՝ ընդհանրացնել դրանք: Այս բաժնի վերլուծությունը կատարելիս պետք է ոչ միայն ուսումնասիրել համապատասխան ներքին փաստաթղթերի առկայությունը և կատարել դիտարկում-փաստագրում ըստ յուրաքանչյուր չափանիշի, այլ նաև կազմել իրավիճակի ուսումնասիրման հարցաշարեր և դրանց միջոցով կատարել հարցումներ

հաստատության սովորողների, ուսուցիչների և աշխատակազմի շրջանում: Ելնելով հարցերի բնույթից՝ հարցումներ կարելի է կատարել նաև ծնողների կամ այլ շահառուների շրջանում:

Դիտարկման-փաստագրման աշխատանքների արդյունքները հաստատության գրանցամատյանում ներառելու և այնուհետև ինքնավերլուծության հաշվետվության մեջ ներկայացնելու նպատակով առաջարկվում են ստորև բերված աղյուսակները՝ ըստ առանձին չափանիշների:

Չափանիշներ 1 և 2
Աղյուսակ 10. Տվյալներ արտակարգ իրավիճակներում հաստատության անձնակազմի և սովորողների տեղեկացված լինելու մասին

Դիտարկման ամսաթիվ 24.09.2024թ.

N	Չափանիշը	Կատարել նշում համապատասխան փաստաթղթի և գույքի առկայության մասին (գրել փաստաթղթի անվանումը և ընդունման ամսաթիվը, թվարկել առկա գույքը) Արձանագրել իրավիճակը
1.	Ուսումնական հաստատության աշխատակազմը և սովորողները	1.ՀՊՄՀ հենակետային վարժարանի /ավագ դպրոց/ քաղաքացիական պաշպանության

	տիրապետում են արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոններին	պլան–ժամանակացույց (07.02.2025թ.) 2.ՀՊՄՀ հենակետային վարժարանի /ավագ դպրոց/ 2025թ.-ի քաղաքացիական պաշտպանության համակարգի նախապատրաստման հիմնական միջոցառումների պլան (14.02.2025թ.):
2.	Ուսումնական հաստատության աշխատակազմը և սովորողները տեղեկացված են հաստատությունում առկա անվտանգության միջոցների (էլեկտրական վահանակի, հրշեջ տեղեկատուի, հրշեջ ծորակի և այլն) տեղերին ու տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին	1.Վարժարանի հրդեհաշիջման քարտ (13.02.2025թ.) 2.Տվյալներ վարժարանի շենքային պայմանների մասին (03.02.2025թ.)

Այս չափանիշների ամբողջական ներկայացման նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ և դրանց արդյունքները հակիրճ ներկայացնել ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանչյուր շահառու խմբի

Վարժարանի ուսուցիչների և 11-րդ դասարանցիների շրջանում կատարել են հարցումներ. ուսուցիչների 80 %-ը և աշակերտների 90 %-ը տեղեկացված է վարժարանի անվտանգության միջոցների տեղերին և տիրապետում է դրանց օգտագործման կանոններին և արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոններին

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Չափանիշ 3

Աղյուսակ 11. Տվյալներ տեղական վտանգների գնահատման և աղետներին պատրաստվածության ու հակազդման մեխանիզմների ուղղությամբ հաստատությունում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասարանը	Միջոցառման անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված ուսումնական նյութերը և պարագաները	Մասնակից սովորողների և աշխատակիցների թիվը
06.12.2024թ	Ուսուցիչներ,աշակերտներ	Դասախոսություն` „ԶՊ պաշտպանական կառույցները և դրանց պատրաստականության բերման կարգը”	170

Անցկացված միջոցառումների արդյունավետության գնահատման նպատակով ցանկալի է իրականացնել հարցումներ սովորողների և հաստատության աշխատակիցների շրջանում և դրանց արդյունքները հակիրճ ներկայացնել ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանջյուր շահառու խմբի:

Հարցումները և թեստավորման արդյունքները ցույց տվեցին, որ ուսուցիչների 65% և աշակերտների 70% ճիշտ են գնահատում տեղական վտանգները և խուճապի մատնվելու դեպքում կարող են պաշտպանել իրենց և ապահովել շրջապատող մարդկանց անվտանգությունը:
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Չափանիշ 4
Ինքնավերլուծության այս մասի կարևորագույն բաղադրիչ է հաստատության քաղաքացիական պաշտպանության պլանի վերլուծությունը: Նման պլանի առկայությունը, ինչպես նաև դրանում նշված աղետներին պատրաստվածության, հակազդման իրատեսական մեխանիզմների ու միջոցառումների նկարագրությունը հաստատության անվտանգության և ապահովության կարևոր չափանիշներից է:

Այս չափանիշին հաստատության համապատասխանության գնահատման նպատակով առաջարկվում է լրացնել Աղյուսակ 12-ը, որի մեջ անհրաժեշտ է նշել, թե արդյոք ուսումնական հաստատությունը մշակել և հաստատել է իր քաղաքացիական պաշտպանության պլանը, ինչպես է իրագործվում այդ պլանը: Բացի այդ անհրաժեշտ է նկարագրել սովորողների և աշխատակազմի հետ տարվա ընթացքում իրականացվող այն միջոցառումների և վարժանքների մասին, որոնք բխում են քաղաքացիական պաշտպանության պլանից: Կարևոր է նաև հիշատակել, թե արդյոք դպրոցը վարում է իրականացվող վարժանքների և միջոցառումների գրանցամատյան:

Աղյուսակ 12. Տվյալներ ուսումնական հաստատության քաղաքացիական պաշտպանության պլանից բխող սովորողների և աշխատակազմի հետ տարվա ընթացքում իրականացվող միջոցառումների և վարժանքների վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասարանը	Միջոցառման/վարժանքի անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված պարագաներն ու ուսումնական նյութերը	Մասնակից սովորողների և աշխատակիցների թիվը
13.12.2024թ.	10-րդ դասարան	ՔՊ միջազգային օրվան նվիրված դասախոսություն թեմայով «ՔՊ պաշտպանական կառույցները և դրանց պատրաստականության բերման կարգը» թեմայով	140
06.12.2024թ.	10-րդ, 11-րդ դասարանցիներ	Գործողություններ երկրաշարժի ժամանակ	160

Անցկացված միջոցառումների և վարժանքների արդյունավետության գնահատման նպատակով ցանկալի է իրականացնել հարցումներ սովորողների և աշխատակիցների շրջանում և դրանց արդյունքները հակիրճ ներկայացնել՝ ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանջյուր շահառու խմբի:

Հարցումների արդյունքները և վարժանքների արդյունքները ցույց տվեցին, որ տեղական վտանգների ժամանակ ուսուցիչների և աշակերտների

**գերակշռող մասը խուճապի չմատնվելու դեպքում կարող է պաշտպանել իրեն
և վտանգավոր գոտուց դուրս գալ անվտանգ գոտի:**

Չափանիշներ 5-7
Չափանիշներ 5-ից 7-ը անրադառնում են հաստատության շենքի ջեռուցման պայմաններին: Դրանց հաստատության համապատասխանության գնահատման նպատակով անհրաժեշտ է կատարել դիտարկում-փաստագրում և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 13-ը: Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Վարժարանը օգտվում է համալսարանի լոկալ ջեռուցման համակարգից:
Աղյուսակ 13. Տվյալներ ուսումնական հաստատության շենքի ջեռուցման պայմանների մասին

Դիտարկման ամսաթիվ 23.09.2023թ.

Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է լոկալ ջեռուցման անվտանգ համակարգով (ընտրել այո կամ ոչ այոևսակը)			
Այո		Ոչ (նկարագրել թե ինչպես է ջեռուցվում հաստատության շենքը)	
Դասասենյակները, դահլիճները, այլ սենյակները, միջանցքները և այլն	Ջեռուցման ձևը, (վառելիքի տեսակը)	Ջերմաստիճանը շրջայցի պահին	Ջեռուցման ժամերը
Դասասենյակ N205	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N207	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N209	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N211	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N213	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N202	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N204	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N206	Կենտրոնացված (բնական	20°C	24 ժամ

	գազ)		
Դասասենյակ N208	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N305	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N307	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N309	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N311	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N302	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N304	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N308	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N310	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N405	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N402	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N404	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N406	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դասասենյակ N408	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ

ՆՉՊ և գինանոց N409	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Կերպարվեստի/ N 101	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Քիմիայի լաբոր. N 201	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Ֆիզիկայի լաբ. N 301	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Կենս.և աշխար. N 401	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
1-ին հարկի միջանցք	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
2-րդ հարկի միջանցք	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
3-րդ հարկի միջանցք	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
4-րդ հարկի միջանցք	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Դահլիճ. N 105-ա,105-բ	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Բուժկետ N 107	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Գրադարան ընթերցասրահ N 109	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Համակարգչային սենյակ N 108	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Ճաշարան,խոհանոց N 102,104	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
Տնօրեն,տնօր.ընդուն ար. N 110-բ,110-ա	Կենտրոնացված (բնական գազ)	20°C	24 ժամ

Հանդիսությունների ս. N 407	Կենտրոնացված ծ (բնական գազ)	20°C	24 ժամ
սանհանգույցներ	Կենտրոնացված ծ (բնական գազ)	20°C	24 ժամ

Վերլուծել ջեռուցման հետ կապված վիճակն ու խնդիրները և կատարել եզրահանգումներ ու առաջարկություններ **Ջեռուցման հետ կապված գրեթե խնդիրներ չեն առաջանում և վիճակը կարելի է համարել բավարար:**
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Չափանիշներ 8-11

Չափանիշներ 8-ից 11-ը անրադառնում են հաստատության ջրամատակարարմանը և սանհանգույցներին, որոնց հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրման միջոցով: Ստորև բերված Աղյուսակ 14-ի լրացման միջոցով, պետք է մանրամասնել սանհանգույցների առկայությունը, դրանց վիճակը և հագեցվածությունը անհրաժեշտ հիգիենայի պարագաներով, հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքներին հարմարեցված սանհանգույցի առկայությունը և այլն: Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 14. Տվյալներ ուսումնական հաստատության ջրամատակարարման, սանհանգույցների (կոյուղացման) առկայության և դրանց վիճակի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 23.06.2024թ.

Հաստատության ջրամատակարարումը (լրացնել համապատասխան սյունակը)						
Ապահովված է շուրջօրյա հոսող խմելու ջրով (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)		Ապահովված է հոսող խմելու ջրով, բայց ոչ շուրջօրյա		Ապահովված է հոսող խմելու ջրով		
<u>այո</u>		Օրեկան քանի՞ ժամ է ջրամատակարարումը		(նկարագրել խնդիրը)		
ոչ		24		(պարզաբանել ինչպե՞ս է լուծվում ջրամատակարարման հարցը)		
Հաստատության սանհանգույցները և դրանց վիճակը						
Շենքի	Սանհան	Աղջիկնե	Տղաների	Հիգիենա	Հարմարեց	Վերանո

հարկը	գույցների թիվը	րի սան- հանգույց ի առկայու թյունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	սան- հանգույց ի առկայու թյունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	յի պարագ աների առկայու թյունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	վաճուժյուն ը հաշմանդա մությունուն եցող անձանց կարիքների և (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	րոգված են, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)
1 - ի ն հարկ	2	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ
2 - ը դ հարկ	2	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ
3 - ը դ հարկ	2	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ
4 - ը դ հարկ	2	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ

Վերլուծել ջրամատակարարման և սանհագույցների հետ կապված վիճակն ու խնդիրները և կատարել եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ **Ջրամատակարարման և սանհագույցների հետ կապված ընթացիկ խնդիրները անմիջապես լուծվում են և կարելի է վիճակը համարել բավարար:**

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Չափանիշներ 12 - 13

12 և 13 չափանիշները վերաբերում են սննդի կետի առկայությանը ուսումնական հաստատությունում: Այս չափանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրման միջոցով: Ատորև բերված Աղյուսակ 15-ի լրացման միջոցով հաստատության գրացամատյանում նախ պետք է նշել արդյոք հաստատությունն ունի գործող սննդի կետ, թե ոչ: Եթե հաստատությունը չունի գործող սննդի կետ, ապա պետք է նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողների և աշխատակիցների սննդի ապահովման խնդիրը, երբ նրանք գտնվում են հաստատությունում: Այնուհետ, պետք է մանրամասնել սննդի կետի վիճակը և հագեցվածությունը անհրաժեշտ գույքով և պարագաներով:

Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 15. Տվյալներ ուսումնական հաստատությունում սննդի կետի առկայության և սննդի կազմակերպման վերաբերյալ

Վարժարանը /աշակերտները և ուսուցիչները/ չեն օգտվում ՀՊՄՀ-ի վարժարանի բուֆետից:

Դիտարկման ամսաթիվ 30.08.2024թ.

Ուսումնական հաստատությունում առկա է սննդի կետ, թե ոչ
--

(ընտրել այո կամ ոչ այոՆնակը)					
<u>Այո</u> +			<u>Ոչ</u>		
Ուսումնական հաստատության սննդի կետում փակցված են առողջ սննդակարգի վերաբերյալ համապատասխան պաստառներ, թե ոչ (ընտրել այո կամ ոչ այոՆնակը)					
<u>Այո</u>			<u>Ոչ</u>		
Նկարագրել սննդի կետի սանիտարական վիճակը՝ ըստ հակահամաճարակային ծառայության					
Սննդի կետի տեսակը (բուֆետ, ճաշարան)	Միաժամանակ սնվելու հնարավորություն ունեցող անձնաց թիվը և տարածքը (քմ)	Սառը և տաք հոսող ջրի առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Լվացարանի և հիգիենայի պարագաների առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Տաք սննդի հնարավորությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)
<u>բուֆետ</u>	100.85 քմ 100 անձ	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>

Վերլուծել սննդի կետի առկայության և դրա վիճակի հետ կապված խնդիրները և կատարել եզրահանգումներ ու առաջարկություններ:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Զափանիշ 14

Զափանիշ 14-ը վերաբերում է հաստատությունում բուժկետի առկայությանը: Այս չափանիշին հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրման միջոցով: Ստորև բերված Աղյուսակ 16-ի լրացման միջոցով հաստատության գրանցամատյանում պետք է նախ նշել արդյոք հաստատությունն ունի գործող բուժկետի, թե ոչ: Եթե հաստատությունը չունի գործող բուժկետ, ապա պետք է նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողներին և աշխատակիցներին առաջին բուժօգնության տրամադրման խնդիրը: Այնուհետև պետք է մանրամասնել բուժկետի վիճակը և հագեցվածությունը անհրաժեշտ գույքով և պարագաներով:

Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 16. Տվյալներ ուսումնական հաստատությունում բուժկետի առկայության և բուժապասարկման վիճակի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 20.06.2024թ.

Ուսումնական հաստատությունում առկա է բուժկետ (ընտրել այո կամ ոչ այոՆնակը)	
Այո	Ոչ (նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում

սովորողներին և աշխատակիցներին առաջին բուժօգնության տրամադրման խնդիրը:)					
Ուսումնական հաստատությունն ունի բուժաշխատող և կարող է տրամադրել առաջին բուժօգնություն (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)					
<u>Այո</u> Ոչ					
Բուժկետի գտնվելու հարկը և տարածքը (քմ)	Բուժաշխատողների թիվը և նրանց պաշտոնները	Բուժկետում առկա գույքը	Բուժկետը վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Սանիտարական վիճակը	Առաջին բուժօգնության միջոցների և դեղերի առկայությունը
1-ին հարկ 30.45ք.մ.	1 անձ Բուժքույր	պահարան սեղան, աթոռ, շիրմա, բժշկ.թախստ կշեռք հեռահար ջերմաչափ հասակաչափ	<u>Այո</u> Ոչ	բավարար	առկա է

Վերլուծել բուժկետի առկայության և դրա վիճակի հետ կապված խնդիրները և կատարել եզրահանգումներ ու առաջարկություններ:

Բուժկետի հետ կապված ընթացիկ խնդիրները լուծվում են և վիճակը կարելի է համարել բավարար:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

2.5. Սոցիալական առողջության չափանիշներ

Ուսումնական հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ առանձին տեղ են գրավում սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները, իրականացվող ծրագրերն ու միջոցառումները և դրանց վերլուծությունը: Հաշվետվության այս կետի չափանիշների մշակման համար հիմք են հանդիսացել «Երեխայի իրավունքների մասին», «Հաշմանդամության ունեցող անձանց իրավունքների մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիաները, ինչպես նաև ՀՀ համապատասխան օրենքները՝ ներառյալ ՀՀ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենքներն ու իրավական ակտերը, ուսումնական հաստատության կանոնադրությունը և այլն:

Սոցիալական առողջությունը նկարագրող չափանիշները բերված են ստորև:

Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է սովորողների ֆիզիկական, հոգեկան, սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական ծրագրեր և միջոցառումներ:

1. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվում են ծրագրեր՝ ակոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքերը կանխարգելու համար:
2. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվում են մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքերի կանխման կամ դրանց բացահայտման աշխատանքներ:
3. Ուսումնական հաստատությունում գործում են սովորողների նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքերի բացահայտման, դրանց մասին զեկուցման, դրանց կանխարգելման և հանրային քննարկման մեխանիզմներ:
4. Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ընտանիքում ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության
5. բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխայի զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկման միջոցառումներ:
6. Ուսումնական հաստատությունում կազմակերպվում են ՄԻԱՎ/ԶԻԱՀ-ի կանխարգելման միջոցառումներ՝ ՄԻԱՎ/ԶԻԱՀ-ի փոխանցման ուղիների և կանխարգելման մասին գիտելիքների մակարդակը բարձրացնելու նպատակով:
7. Ուսումնական հաստատությունը ստեղծում է ուսումնամեթոդական նյութեր և կազմակերպում է միջոցառումներ՝ ուղղված բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեմ:

2.5 կետին վերաբերող օրենսդրական, նորմատիվային դաշտը ընդգրկուն է և ծավալուն, ուստի այս կետի չափանիշներին անրադառնալիս անհրաժեշտ է մանրամասն ուսումնասիրել այն: Ներքին գնահատման հաշվետվության 2.5 կետը կազմելիս հաստատությունը պետք է իրականացնի ինչպես փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այնպես էլ դիտարկում-փաստագրումներ և հարցումներ: Հարցումների համար կազմված հարցաթերթերում և հարցաշարերում, ըստ հաստատության առանձնահատկությունների՝ պետք է անդրադառնալ գրանցված միջադեպերին, հաստատության կողմից իրականացված ուսումնական դասընթացներին, միջոցառումներին, այնուհետև վերլուծել դրանց արդյունքները և կատարել բարելավման առաջարկներ: Որպես հարցումների գործիք կարելի է օգտագործել տարբեր սոցիալ-հոգեբանական, բուժառողջապահական հարցումների հարցաթերթեր՝ հարմարեցնելով առաջադրված նպատակներին:

Ամբողջական պատկեր ստանալու և աշխատանքների հետագա բարելավմանն ուղղված քայլեր մշակելու համար անհրաժեշտ է նաև վերլուծել հաստատության զարգացման ծրագրով, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների տարեկան պլանով, դասողեկական աշխատանքների պլաններով, աշակերտական ինքնավարության և այլ ծրագրերով նախատեսված և իրականացված միջոցառումներն ու դասընթացները:

2.5 կետի 6 չափանիշներով գնահատման համար առաջարկվում է լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 17-ը և արդյունքները ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 17. Տվյալներ ուսումնական հաստատության սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանն ուղղված աշխատանքների վերաբերյալ

Հաստատությունում գրանցված ալկոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքերը տվյալ ուստարում			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը, սովորողը(ները)	Ձեռնարկված միջոցառումը
օ դեպք	-	-	-
Ալկոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործումն կանխարգելելու ուղղությամբ իրականացված ուսումնական ծրագրերը և միջոցառումները			
Ծրագիրը կամ միջոցառումը (նշել թեման)		Ամսաթիվը	Դասարանը
1.<<Նիկոտինի հայտնաբերումը ծխախոտում>> լաբորատոր փորձ քիմիայից		19.03.2025թ.	10-րդ դասարաններ
2.<<Առողջ ապրելակերպ>> առարկայի դասավանդում		Փետրվար, մարտ 2025 /14 ժամ յուրաքանչյուր դասարանում/	10-րդ և 11-րդ դասարաններ
3.<<Վնասակար սովորություններ>> թեմայով զրույց		26.02.2025թ.	12-րդ դասարաններ
Հաստատությունում գրանցված մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքերը, դրանց բացահայտմանն ու կանխարգելմանն ուղղված քայլերը			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը	Բացահայտմանն ու կանխմանն ուղղված քայլերը
օ դեպք			
Հաստատությունում սովորողների նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքերի բացահայտման, դրանց մասին զեկուցման, դրանց կանխարգելման և հանրային քննարկման մեխանիզմները			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարան , սովորողը (ները)	Բացահայտման, քննարկման մեխանիզմը, ձեռնարկված քայլերը և կանխարգելման ուղիները
օ դեպք			
Ուսումնական հաստատության կողմից երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ընտանիքում ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխային զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկմանն ուղղված միջոցառումներ և մեխանիզմներ			
Միջոցառում	Ամսաթիվը	Մասնակիցները, դրանց թիվը	Առաջադրված մեխանիզմ
1.<<Բռնությունը որպես	07.03.2025թ.	160 /ծնողներ,	ծնող-երեխա զրույց,

դաստիարակության ոչ ադեկվատ միջոց>> քննարկում ծնողական խորհրդի հետ		հոգեբանությա ն ուսուցիչ, դասղեկներ/	ծնող-հոգեբան զրույց, հ ո գ ե բ ա ն - ա շ ա կ ե ր տ զրույց
Հաստատությունում կազմակերպված ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումները՝ ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի փոխանցման ուղիների և կանխարգելման մասին սովորողների գիտելիքների մակարդակը բարձրացնելու նպատակով			
Դասընթացի անվանումը, միջոցառման թեման, օգտագործված ուսումնամեթոդական նյութերը	Ամսաթիվ	Դասարանը (ները)	Մասնակիցների թիվը
1.ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելմանն ուղղված դաս քննարկում	02.12.2024թ.	11-րդ դասարանն եր	155
2.ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի հետևանքով առաջացած հիվանդությունները թեմայով զեկուցում-քննարկում	16.12.2024թ.	12-րդ դասարանն եր	150
Ուսումնական հաստատության ստեղծած ուսումնամեթոդական նյութերը և կազմակերպած միջոցառումները՝ ուղղված բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեմ			
Դասընթացի անվանումը, միջոցառման թեման, օգտագործված ուսումնամեթոդական նյութերը	Ամսաթիվ	Դասարանը (ները)	Մասնակիցների թիվը
«Բռնությունը ընտանիքում» դասախոսություն	20.01.2025թ. 11.03.2025թ.	1 1 - 1 2 - ր դ դասարաննե ր	Շուրջ 265 մասնակից

Վերլուծել հաստատության սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանն ուղղված աշխատանքների արդյունավետությունը, առկա խնդիրները և կատարել եզրահանգումներ ու մեկնաբանություն:

Դպրոցում պարբերաբար անցկացվում են հանդիպումներ ծնողների, հոգեբանի, ոստիկանության աշխատակիցների հետ: Տարվում է անհատական բացատրական աշխատանք, կազմակերպվում են սեմինարներ, կլոր սեղաններ, աշակերտները վեր են հանում իրենց հուզող հարցերն ու խնդիրները:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակի լրացումից բացի, հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ իրականացնելով հարցումներ սովորողների, ծնողների, ուսուցիչների և վարչական աշխատողների շրջանում նախապես պատրաստված հարցաթերթերով: Հարցման արդյունքները հակիրճ ներկայացնել ստորև:

լրացուցիչ տողեր)

Մաս 3. Ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետություն

Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման կարևորագույն մասը ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետության գնահատումն է: Վերջինս կատարվում է երկու տեսանկյունից՝ արտաքին արդյունավետության կամ, այլ կերպ ասած, կրթության որակի և ներքին արդյունավետության կամ առկա մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության տեսանկյունից:

Նախ անհրաժեշտ է հասկանալ, թե ինչպե՞ս է սահմանվում կրթության որակը կրթական գրականության մեջ: Հարկ է նշել, որ գոյություն ունեն կրթության որակի բազմաթիվ սահմանումներ, ինչը վկայում է այդ հասկացության բարդ և բազմագործոն եղծության մասին: Այնուամենայնիվ, ներկայումս «կրթության որակ» հասկացության շուրջ միջազգայնորեն ձեռք է բերված համաձայնություն: Ըստ այդմ.

Կրթության որակն արդյունք է այնպիսի ուսումնառության համակարգի, որը համապատասխանում է պետական պահանջներին և սովորողներին ապահովում անհրաժեշտ գիտելիքներով, հմտություններով, արժեքային համակարգով ու որակներով՝ միաժամանակ

հնարավորություն ընձեռելով նրանց սովորել ամբողջ կյանքի ընթացքում: Այլ կերպ ասած, կրթության որակն ուսումնական գործընթացի համապատասխանությունն է սահմանված նպատակներին:

«Կրթության որակը» ուսումնական գործընթացի ամբողջական արդյունքն է, ուստի ներառում է՝

- *սովորողներին*, ովքեր առողջ են, պատրաստ սովորելու և մասնակցելու ուսումնառության գործընթացին՝ ստանալով իրենց ընտանիքների լիակատար աջակցությունը.
- *ուսումնական միջավայրը*, որը բարեկարգ է ու անվտանգ, ապահովում է առողջության պահպանումն, ինչպես նաև հագեցած է անհրաժեշտ ուսումնական գույքով և ռեսուրսներով.
- *կրթության բովանդակությունը*, որը սահմանված է կրթության չափորոշիչներով, առարկայական ծրագրերով, ուսումնական պլաններով ու արտացոլված ուսումնամեթոդական նյութերով և ուղղված է սովորողների մոտ հիմնարար գիտելիքների, կենսական հմտությունների և արժեքների ձևավորմանը, ներառյալ առողջության պահպանման, առողջ սնուցման, ՄԻԱՎ/ԶԻԱՀ-ի կանխարգելման, գենդերային հավասարության և խաղաղության պահպանմանն ուղղված գիտելիքներն ու հմտությունները զարգացնելուն.
- *որակյալ ուսուցչական կազմը*, որն օգտագործում է աշակերտակենտրոն ուսուցման մեթոդներ.
- հմուտ ղեկավարվող *ուսումնական գործընթացը* և արժանահավատ ու արդար *գնահատման համակարգը*, որը խթանում է սովորողների առաջադիմությունն ու նվազեցնում անհավասարությունները նրանց միջև.
- *ուսուցման վերջնարդյունքները*, որոնք ներառում են սովորողների գիտելիքները, հմտությունները, արժեքային համակարգն ու աշխարահայացը և ուղղված են հասարակության մեջ սովորողների դրական մասնակցությանը»:⁴

⁴Defining Quality in Education; Working Paper Series, Education Section, Programme Division, United Nations Children's

Հաստատության ներքին գնահատման Մաս 3-ում «կրթության որակի» տեսանկյունից ներառված են սովորողներին, ուսուցման վերջանարդյունքներին, ուսուցման բովանդակությանը, ուսուցիչներին բնութագրող ցուցանիշները և չափանիշները, իսկ ուսուցման միջավայրին վերաբերող ցուցանիշները ներառված են նախորդ մասում:

Կրթության վերջնարդյունքներին վերաբերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները բնորոշվում են առաջին հերթին սովորողների առաջադիմությամբ, ինչն էլ արտահայտվում է նրանց ընթացիկ և ամփոփիչ գնահատականներով: Սակայն սովորողների առաջադիմությանը վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները ներառում են նաև սովորողների բացակայությունները, դասարանից դասարան փոխադրվելը/նույն դասարանում մնալը, կամ ընդհանրապես կրթությունից դուրս մնալը, հաստատությունից դուրս գալը, կրկնուսույցների մոտ պարապելը, օլիմպիադաներին և մրցույթներին մասնակցությունը, նախնական (արհեստագործական), միջին և բարձրագույն մասնագիտական հաստատություններում ուսումը շարունակելը և այլն:

Կրթության որակի ցուցանիշների և չափանիշների մյուս խումբը վերաբերում է հաստատության ուսուցիչներին՝ նրանց մասնագիտական որակավորմանը, ուսուցման մեթոդներին և ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը:

Հաստատության ներքին արդյունավետության գնահատումը ևս կարևոր է հաստատության արդյունավետ գործելու տեսանկյունից՝ հատկապես սահմանափակ ֆինանսական և նյութական ռեսուրսների պայմաններում:

Ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետությունն անհրաժեշտ է գնահատել ինչպես տվյալ ուսումնական տարվա կտրվածքով, այնպես էլ նախորդ տարիների հետ համեմատության մեջ՝ բացահայտելով արդյունավետության ցուցանիշների փոփոխության դինամիկան:

3.1. Հաստատության սովորողների առաջադիմությունը նկարագրող ցուցանիշները հետևյալն են՝

Հաստատությունն ապահովում է սովորողների առաջխաղացումը և բարձր առաջադիմությունը.

1. սովորողների միջին տարեկան գնահատականները՝ ըստ կրթական աստիճանների,
2. գերազանց առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
3. ցածր առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
4. ավարտման գործակիցը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
5. երկտարեցիների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
6. կրկնուսույցների մոտ պարապող սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
7. միասնական քննություններին մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ,
8. ավարտական և միասնական քննություններից անբավարար ստացած շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ,

9. հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողներից նախնական (արհեստագործական)և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թիվը և տոկոսը,
 10. նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված 12-րդ դասարանի շրջանավարտների թիվը և տոկոսը,
 11. հիմնական դպրոցը ավարտած սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ուսումը շարունակում են ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում,
 12. բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ ընդունված շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի համեմատ,
 13. սովորողների բացակայությունների ընդհանուր թիվը ժամերով՝ ըստ կրթական աստիճանների,
 14. դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողների թիվը և տոկոսը,
 15. ուսումնական տարվա ընթացքում տվյալ ուսումնական հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների թիվը և տոկոսը, այդ թվում՝ այլ հաստատություններ, այլ բնակավայր կամ այլ երկիր ընտանիքի տեղափոխման պատճառով,
 16. ուսումնական տարվա ընթացքում ուսումնա ընդհատած (անավարտ թողած) սովորողների ընդհանուր թիվը, այդ թվում՝ հիվանդության, անկարողության, ընտանիքի սոցիալական վիճակի, սովորել չցանականալու և այլ պատճառներով,
 17. մարզային, հանրապետական, միջազգային առարկայական օլիմպիադաների ու մարզական, մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական և կատարողական մրցույթների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ,
 18. մարզային, հանրապետական, միջազգային առարկայական օլիմպիադաներին մարզական, մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական և կատարողական մրցույթներում մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը՝ մասնակիցների ընդհանուր թվի նկատմամբ համեմատ:
- 1.1. կետի **ցուցանիշ 1-ի** համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակներ 18-ից 20-ը:

Աղյուսակ 18. Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ տվյալ ուսումնական տարում

Հիմնական առարկաներ	Սովորողների թիվը		Հիմնական առարկաներից տարեկան գնահատականների միջինը			4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների միավորների միջինը		
	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.
Հայոց լեզու	-	152	-	-	7.17	-	-	12.18
Հայ գրակ.		152			7.4			
Ռուսաց լեզու		152			7.67			

Անգլերեն		152			7.75			
Հանրահաշիվ		152			6.76			13.47
Երկրաչափություն		152			6.73			
ՆԶՊ		152			7.5			
Ինֆորմատիկա		65			7.46			
հասարակագիտություն		152			7.86			
Հայոց պատմություն	-	152	-	-	7.4	-	-	12.57
Համաշխարհային պատմություն		87	-	-	7.76	-	-	
Բնագիտություն (ֆիզիկա, քիմիա, կենսաբանություն, աշխարհագրություն)	-	152	-	-	7.6	-	-	
Ֆիզկուլտուրա		152			8.80			ստ
Ընդամենը	-	152	-	-	7.48	-	-	13.4

Աղյուսակ 19. Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ նախորդ ուստարում

Հիմնական առարկաներ	Սովորողների թիվը		Հիմնական առարկաներից տարեկան գնահատականների միջինը			4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների միավորների միջինը		
	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.
Հայոց լեզու	-	133	-	-	7.67	-	-	13.6
Հայ գրակ.		133			7.75			
Ռուսաց լեզու		133			7.86			
Անգլերեն		133			7.51			
Հանրահաշիվ		133			6.87			13.6
Երկրաչափություն		133			6.87			
ՆԶՊ		133			7.79			
Ինֆորմատիկա		55			7.75			
հասարակագիտություն		133			7.91			

Հայոց պատմություն	-	133	-	-	7.62	-	-	13.0
Համաշխարհային պատմություն		78	-	-	8	-	-	
Բնագիտություն (ֆիզիկա, քիմիա, կենսաբանություն, աշխարհագրություն)	-	133	-	-	7.5	-	-	
Ֆիզկուլտուրա		133			8.80			ստ
Ընդամենը	-	133	-	-	7.48	-	-	13.4

Աղյուսակ 20. Տվյալներ 4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների արդյունքների փոփոխության դինամիկայի վերաբերյալ

Քննական առարկաներ	Քննությունների միջին միավորների փոփոխությունը նախորդ ուսումնական տարվա նկատմամբ՝ ըստ կրթական աստիճանների					
	Քննությունների միջին միավորների աճի տոկոսը			Քննությունների միջին միավորների նվազման տոկոսը		
	4 - ր դ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.
Հայոց լեզու						0.96
Մաթեմատիկա						0.4
Օտար լեզու						
Հայոց պատմություն						0.3
Բնագիտություն (ֆիզիկա, քիմիա, կենսաբանություն, աշխարհագրություն)						
Ֆիզկուլտուրա						
Ընդամենը						

Վերլուծել հաստատության սովորողների տարեկան միջին գնահատականների և պետական ավարտական քննությունների միջին միավորների փոփոխությունները՝ ըստ կրթական աստիճանների և հիմնական առարկաների: Կատարել եզրահանգումներ: (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

3.1 կետի **2-ից 16-րդ ցուցանիշների** հաշվարկի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված աղյուսակ 21-ը:

Աղյուսակ 21. Տվյալներ սովորողների առաջադիմության վերաբերյալ տվյալ և նախորդ 2 ուստարիների համար՝ ըստ կրթական աստիճանների

Ցուցանիշ	2022-2023 ուստարի			2023-2024 ուստարի			2024-2025 ուստարի		
	1-ից 4-րդ. դաս	5-ից 9-րդ դաս	10-ից 12-րդ. դաս	1-ից 4-րդ. դաս	5-ից 9-րդ դաս	10-ից 12-րդ. դաս	1-ից 4-րդ. դաս	5-ից 9-րդ դաս	10-ից 12-րդ. դաս
Գերազանց առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (տոկոսի հաշվարկը. տվյալ կրթական աստիճանում «9» և «10» տարեկան գնահատական ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը այդ կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			14 3.20%			25 5.60%			21 5.30%
Ցածր առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (տոկոսի հաշվարկը. տվյալ կրթական աստիճանում «4», «5» և «6» տարեկան գնահատական ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը այդ կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝			169 38.7%			178 39.6%			189 40.6.%

տոկոսային արտահայտությամբ)									
Ավարտման գործակից՝ ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ. տարրական, հիմնական և միջնակարգ դպրոցի ավարտական դասարաններում քննություններից դրական տարեկան գնահատական ստացածների հարաբերությունը նույն դասարանների սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			100%			100%			100%
Երկտարեցիների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (տոկոսի հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում երկտարեցիների թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			0			0			0
Կրկնուսույցների մոտ պարապող սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (տոկոսի հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում կրկնուսույցների մոտ պարապողների թվի հարաբերությունը նույն			0			0			0

կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
Միասնական քննություններին մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ (տոկոսի հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից միասնական քննություններին մասնակիցների թվի հարաբերությունը շրջանավարտների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>			78 54.9 %			98 73.6 %			101 66.4 %
Ավարտական և միասնական քննություններից անբավարար ստացած շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ (տոկոսի հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից ավարտական և միասնական քննություններին անբավարար ստացածների թվի հարաբերությունը շրջանավարտների ընդհանուր թվին՝	— —	— —	5 3.5 %			0 0 %			2 0.98 %

տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>									
Հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողներից նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. հիմնական դպրոցի շրջանավարտներից նախնական և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թվի հարաբերությունը 9-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 9-րդ դասարանի համար</i>	— —		—	— —		—	—	—	—
Հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողների թիվը և տոկոսը, որոնք ուսումը շարունակում են ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում (տոկոսի հաշվարկ. հիմնական դպրոցի շրջանավարտներից ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում ուսումը շարունակողների թվի հարաբերությունը 9-րդ	— —		—	— —		—	—	—	—

դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 9-րդ դասարանի համար</i>									
Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված 12-րդ դասարանի շրջանավարտների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. 12- րդ դասարանի շրջանավարտներից նախնական և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թվի հարաբերությունը 12-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>	— —	—	0	— —	— —	0	—	—	0

Բուհեր ընդունված շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից բուհեր ընդունվածների հարաբերությունը 12-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>	-----	----	123 86.62 %			120 90.2 %			130 85.5 %
Սովորողների բացակայությունների թիվը ժամերով՝ ըստ կրթական աստիճանների . (հաշվարկ. հաստատության տվյալ կրթական աստիճանի բոլոր դասարանների դասամատյաններում գրանցված բացակայությունների գումարային թիվը արտահայտված ժամերով)			18200			19679			22569
Դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (տոկոսի հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված			0			0			0

սովորողների թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
Ուսումնական տարվա ընթացքում տվյալ հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների թիվը և տոկոսը ըստ կրթական աստիճանների (տոկոսի հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում տվյալ հաստատությունից տեղափոխված սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) այդ թվում			16 3.7%			11 2.4%			12 2.4%
- ՀՀ այլ հաստատություններ տեղափոխվածների թիվը			14			8			9
- այլ երկրների ուսումնական հաստատություններ տեղափոխվածների թիվը			2			3			3

Սովորողների առաջադիմությունը 3 տարիների կտրվածքով դրական միտում
ունի:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

17-րդ և 18-րդ ցուցանիշների հաշվարկի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 22-ը:

Աղյուսակ 22. Տվյալներ մարզային, հանրապետական, միջազգային առարկայական օլիմպիադաներում ու մարզական, մշակութի ոլորտում ստեղծագործական և կատարողական 27մրցույթներին սովորողների մասնակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի
Մարզային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. մարզային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	97 22.4%	15 3,36%	34 7.31%
Մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	8 8.25%	5 33.33%	7 20.58%
Հանրապետական առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. հաստատությունից հանրապետական առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	8 1.8%	5 1.12%	13 2.8%
Հանրապետական առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. հանրապետական առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	2 /2-րդ և 3-րդ կարգի դիպլոմ/ 25%	3 /1-ին,2-րդ և 3-րդ կարգի դիպլոմ/ 25%	4 /1-ին,2-րդ կարգի դիպլոմ/ 30.8%

արտահայտությամբ)			
Միջազգային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. միջազգային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	0
Միջազգային օլիմպիադաներում մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. միջազգային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	0
Մարզային և հանրապետական մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. մարզային և հանրապետական մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	95 21.9%	120 26.6%	130 27.95%
Միջազգային մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթներին մրցանակների ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. միջազգային մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	9 100%	4 100%	5 100%

Վերլուծել հաստատության սովորողների առարկայական օլիմպիադաներին, ինչպես նաև մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթներին մասնակցության աստիճանը, փոփոխությունների դինամիկան վերջին 3

ուստարիների կտրվածքով: Կատարել եզրահանգումներ սովորողների մասնակցության աստիճանի և արդյունքների բարելավման ուղղությամբ:

Արդյունավետ համագործակցության արդյունքում մասնակցության դրական աճ:
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

3.2. Հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը վերաբերող ցուցանիշներ

Ինչպես նշվեց վերը կրթության որակի ցուցանիշների կարևոր խումբ է հաստատության ուսուցիչների և նրանց գործունեությունը բնութագրող ցուցանիշները, որոնք բերված են ստորև:

Ուսումնական հաստատությունն ունի որակյալ ուսուցչական անձնակազմ, և ուսուցիչները տիրապետում են դասավանդման ժամանակակից մեթոդներին

1. Բարձրագույն մանկավարժական որակավորում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
2. ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
3. տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
4. գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
5. նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
6. որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
7. ուսուցիչների միջին տարիքը.
8. միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում (ամսագրերում) հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ,

գիտամանկավարժական, հեղինակային և այլ աշխատություններ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.

9. դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
10. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում ինտերնետ, կիրառող ուսուցիչների թիվը.
11. սովորողներին համակարգիչների կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչների թիվը
12. ուսուցիչների բացակայությունների ընդհանուր թիվը.
13. ուսումնական տարվա ընթացքում հաստատությունում անցկացվող ցուցադրական բաց դասերի թիվը.
14. ուսումնական տարվա ընթացքում ուսուցիչների փոխադարձ դասալսումների թիվը
15. ուսումնական տարվա ընթացքում հաստատությունից դուրս անցկացվող գործնական պարապմունքների թիվը.
16. նախարարության, ինչպես նաև նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը,

17. նախարարության, ինչպես նաև նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներում մրցանակներ ստացած թիվը և տոկոսը

3.2 կետի բոլոր 17 ցուցանիշների հաշվարկի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 23-ը:

Աղյուսակ 23. Տվյալներ ուսուցչական անձնակազմի և նրանց գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի
Բարձրագույն մանկավարժական որակավորում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. բարձրագույն մանկավարժական որակավորում ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	44 100%	44 100%	49 100%
Ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. ըստ մասնագիտության դասավանդող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	44 100%	44 100%	49 100%
Տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. տարակարգ ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) նաև կամավոր ատեստավորված	13 29,54%	15 34.09%	1023 46.93%
Գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. գիտական կոչում ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային	10 22.72%	8 18.18%	10 20.4%

արտահայտությամբ)			
Նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	7 15.90%	7 15.90%	11 22.44%
Որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. վերապատրաստման դասընթաց վարող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	7 16.2%	7 16.2%	8 16.3%
Ուսուցիչների միջին տարիքը (հաշվարկ. հաստատության բոլոր ուսուցիչների տարիքների գումարի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)	42.84	43.18	43.63
Միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում (ամսագրերում) հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ծեռնարկներ, գիտամանկավարժական, հեղինակային և այլ աշխատություններ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը. (տոկոսի հաշվարկ. հոդվածներ և վերը նշված մասնագիտական	11 25.0%	12 27.2%	16 32.65%

հրապարակումներն ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. դասավանդման աշակերտակենտրոն, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և կիրառող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	44 100%	44 100%	49 100%
Ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում՝ ինտերնետ, կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում ինտերնետ կիրառող ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	44 100%	44 100%	49 100%
Սովորողներին համակարգիչների կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչների թիվը	44 100%	44 100%	49 100%
Ուսուցիչների բացակայությունների ընդհանուր թիվը (հաշվարկ. ուստարվա ընթացքում	88	188	276

հաստատության բոլոր ուսուցիչների բացակայած օրերի ընդհանուր թիվը)			
Ուստարվա ընթացքում հաստատությունում անցկացվող ցուցադրական բաց դասերի թիվը	27	32	40
Ուսումնական տարվա ընթացքում ուսուցիչների փոխադարձ դասալսումների թիվը	182	225	235
Ուսումնական տարվա ընթացքում հաստատությունից դուրս անցկացվող գործնական պարապմունքների թիվը,	50	50	55
Նախարարության, ինչպես նաև Նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը: (տոկոսի հաշվարկ. մրցույթներին մասնակցած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	3 6,8%	2 4,54%	1 2.04%
Նախարարության, ինչպես նաև Նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներում մրցանակներ ստացած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. մրցանակներ ստացած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	1 2.2%	1 2.27%	1 2.04%

Վերլուծել հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը վերաբերող
ցուցանիշները, դրանց փոփոխությունների դինամիկան վերջին 3 տարվա կտրվածքով
և առկա խնդիրները: Կատարել եզրահանգումներ ուսուցիչների գործունեության
արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ:

Բազմակողմանի կրթական նպատակներին հասնելու հնարավորությունների
կիրառում:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակի լրացումից բացի, ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և լիարժեք ինքնավերլուծություն կատարելու նպատակով հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը ուսուցիչների վերաբերյալ՝ հաստատության սովորողների, նրանց ծնողների և վարչական կազմի շրջանում նախապես պատրաստված հարցաթերթերով:

Հարցման արդյունքները՝ ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանչյուր շահառու խմբի, հակիրճ ներկայացնել ստորև:

Դասավանդման ժամանակակից մոտեցումների համահունչ լինելը:
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

3.3 Հաստատության ուսումնական միջավայրին և ծառայություններին վերաբերող ցուցանիշներ չափանիշներ

Ուսումնական միջավայրին և ծառայություններին վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները գնահատելու համար անհրաժեշտ է իրականացնել և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումներ:

Այս կետին վերաբերող չափանիշները բերված են ստորև:

Ուսումնական հաստատությունում ստեղծված է որակյալ կրթական միջավայր

- 1. Ուսումնական հաստատությունն ունի գործող գրադարան, որը հագեցած է ուսումնաօժանդակ գրականությամբ, գույքով և սարքավորումներով: Գրադարանից կանոնավոր կերպով օգտվում են սովորողները, ուսուցիչները և վարչական կազմը:
- 2. Ուսումնական հաստատությունն ունի ուսումնական լաբորատորիաներ ու կաբինետներ, այդ թվում՝ քիմիայի, ֆիզիկայի, կենսաբանության, աշխարհագրության, ռազմագիտության, համակարգչային և այլն, ինչպես նաև արվեստանոց, մարզադահլիճ, միջոցառումների անցկացման դահլիճ և այլ հատուկ ուսումնական դասասենյակներ (սենյակներ), այդ թվում՝ արտադպրոցական կրթության և լրացուցիչ կրթական ծրագրերի համար, որոնք հագեցած են անհրաժեշտ գույքով, ուսումնական պարագաներով և ուսումնասնյութական և ուսումնադիդակտիկ նյութերով:

3.3 կետի ցուցանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումն իրականացնելու նպատակով նախ անհրաժեշտ է կատարել դիտարկում-փաստագրում և արդյունքները ամփոփել ստորև Աղյուսակներ 24 և 25-ում:

Աղյուսակ 24. Տվյալներ հաստատության գրադարանի և դրա գործունեության մասին

Վարժարանի աշակերտները և ուսուցիչները օգտվում են նաև ՀԴՄՀ-ի ընթերցասրահներից և գրադարանից

Ցուցանիշ	Տվյալներ
Գրադարանի տարածքը քմ-ով	52.75քմ
Գրադարանում համակարգիչների թիվը	4/ընթերցասրահի համակարգիչները/
Գրադարանում ինտերնետին միացված համակարգիչների թիվը	5
Գրադարանում կամ ընթերցասրահում նստատեղերի թիվը	10
Վարժարանի գրադարանային ֆոնդում առկա գրքերի ընդհանուր թիվը, այդ թվում	11574
-դասագրքերի թիվը	5729
-գեղարվեստական գրքերի թիվը	4310

-տեղեկատվական գրքերի թիվը (բառարաններ, հանրագիտարաններ, ատլասներ և այլն)	30
-ուսումնամեթոդական գրքերի թիվը	480
-ամսագրերի թիվը	225
-այլ	800
Վերջին անգամ գրդարանային ֆոնդի նոր գրականությամբ համալրվելու տարեթիվը	2025թ.
Գրադարանից միջինում ամսեկան օգտվողների թիվը	200
Պատասխանել այո կամ ոչ	
Վերանորոգված է արդյոք գրադարանը	այո
Անցկացվո՞ւմ են գրադարանում դասեր և ուսումնական պարապմունքներ	այո
Գրադարանավարն ունի՞ բարձրագույն կրթություն	Այո
Վերջին 3 տարվա ընթացքում գրադարանավարն անցե՞լ է վերապատրաստում գրադարանային աշխատանքի ուղղությամբ	Ոչ
Գրադարանը հանդիսանու՞մ է հանրապետության, այլ երկրների կամ կազմակերպությունների գրադարանների բաժանորդ և օգտվում է արդյոք նրանց ռեսուրսներից	Այո
Գրադարանն ունի՞ էլեկտրոնային ռեսուրսներ	Այո
Սովորողները կարո՞ղ են ինքնուրույն ու ազատ մոտենալ գրադարանի գրադարակներին և պահարաններին, ընտրել իրենց անհրաժեշտ գրականությունը և վերցնել այն ընթերցասրահում աշխատելու ժամանակ	Այո
Գրադարանն ունի՞ գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագիր	Այո
Գրադանավարը կարողանո՞ւմ է օգտվել գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագրից	Այո

Վերլուծել հաստատության գրադարանի վիճակին, հազեցվածությանը և դրա գործունեության արդյունավետությանը վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները, առկա խնդիրները: Կատարել եզրահանգումներ և առաջարկներ գրադարանի գործունեության բարելավման ուղղությամբ:

Աշխատում է արդյունավետ: Օգտվում ենք նաև ՀՊՄՀ-ի գրադարանից, որը լիովին հազեցած է:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Այդուսակի լրացումից բացի, գրադարանի գործունեության արդյունավետության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և հաստատության սովորողների ու աշխատակիցների՝ գրադարանի աշխատանքից բավարարվածության աստիճանի բացահայտման, նպատակով՝ հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով հաստատությունը պետք է իրականացնի հարցումներ սովորողների ու նրանց ծնողների, ուսուցիչների, վարչական կազմի և գրադարանի աշխատակիցների շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով: Հարցաթերթում ընդգրկված հարցերը կարող են լինել վերը բերված Այդուսակ 24-ի շրջանակներում, սակայն չպետք է սահմանափակվեն դրանցով, քանի որ պետք է բացահայտեն ուսուցիչների և

սովորողների բավարարվածության աստիճանը հաստատության գրադարանի պայմաններից, ընձեռած հնարավորություններից և այլն:

Հարցման արդյունքները՝ ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանջյուր շահառու խմբի, հակիրճ ներկայացնել ստորև: Հարցման արդյունքները ցույց տվեցին, որ և ուսուցիչները և սովորողները լիովին բավարարված են գրադարանի պայմաններից:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակ 25. Տվյալներ հաստատության ուսումնական լաբորատորիաների, կաբինետների և դահլիճների վերաբերյալ

Լաբորատորիաներ, կաբինետներ և դահլիճներ	Տարածքը (քմ)	Վերանորոգման կարիքը	Առկա գույքը, լաբորատոր սարքավորումները, պարագաները (թվարկելիիմականը և նշել քանակները)	Ուսումնական, ուսումնադիդակտիկ նյութերը	Լրացուցիչ, գույքի, սարքավորումների պարագաների նյութերի կարիքը
Ֆիզիկայի լաբորատորիա, կաբինետ	82.8քմ	չունի	Թեքահարթակ	առկա է	
			Ձողակարկին		
			Միկրոմետր		
			Դինամոմետր		
			Թվային կշեռք		
			Համակցված վակուումային կամ ճ		
			Լծակ		
			Կալորիմետրային գլաններ		
			Բարձր լարման էլեկտրական զար		
			Կիսահաղորդիչներ		
			Էլեկտրոսկոպ		
			Դպրոցական միջոցառումների ժա		
			Էլեկտրական ջեռուցիչ		
			Պտտման սարք		
			Թեքահարթակ		
			Օդուղի		
			Օդի հոսքի գեներատոր		
			Ֆոտոչափումների սարք		
			Հաստատուն և փոփոխական լար		
			սարք		
			Դիմադրության չափման սարքեր		
			Հաստատուն հոսանքի էլեկտրաս		
			Էլեկտրաստատիկ սարքավորում		
			Էլեկտրաէներգիայի և մագնիսակ		
			հավաքածու		
			Սնուցման բլոկ փորձերի համար		
			Էլեկտրափորձարկումների հավա		
			Ռեոստատ 10 Ohm		
			Թվային մոլլտիմետր		
			Հիմնական օպտիկական փորձեր		
			Բևեռացման փորձերի հավաքածու		
			Միջամտող փորձերի հավաքածու		
			Վիմշուրստի սարք		

			Կունդտի խողովակ		
			Հենակալ, կոթառ և սեղմակ		
			Կոնդենսատորներ		
			Անջատիչ		
			Ապակե ափսե		
			Ուսումնական կշռաքարեր		
			Գլանաձև գավաթ		
			Մետաղական գնդակներ		
			Կիսահաղորդիչ դիոդ		
			Ռեզիստորներ		
			Պտուտակաձև զսպանակներ		
			Լամպեր		
			Դիֆրակցիոն ճաղավանդակ		
			AC / DC 4.5V լաբորատոր էլեկտրա		
			Ուռուցիկ ոսպնյակներ,		
			Մագնիսական ասեղ կամ կողմնա		
			Միացման հաղորդալարերի և ս		
			հավաքածու		
			Սոլենոիդներ միջուկներով		
			Լար `նիկրոմ կամ կոնստանտան,		
			Պայտածև մագնիս		
			Պղնձե էլեկտրոդներ		
			Ռեոստատ		
			Փայտե բլոկներ `շփման փորձերի		
			Քանոն միլիմետրի սանդղակով		
			Երկար ձողային ջերմաչափ		
			Կալորիմետրային գլան, Al		
			Բարոմետր Աներոիդ		
			Լծակավոր կշեռք		
			Սնուցման աղբյուր		
			Ներքին այրման շարժիչի մոդել		
			Դիզելային շարժիչի մոդել		
			Հիդրավլիչ մամլիչ		
			Հաղորդակից նոթներ		
			Ռեոստատներ		
			Ամպերմետր		
			Վոլտմետր		
			Վայրկենաչափ էլեկտրական		
			Լծակ		
			Պայտածև մագնիսներ		
			Ձողաձև ագնիսներ		
			Հոսանքի բարձրավոլտ իմպուլսայի		
			Էլեկտրաստատիկ շփման մեքենա		
			Պահարան սարքավորումների հաս		
			Կիսահաղորդիչներ		
			Էլեկտրական հոսանքի գեներատո		
			Էլեկտրոմագնիսական ինդուկցիայ		
			Լենցի էլեկտրոմագնիսական օրենք		
			դիտաարք		
			Շգետուրբին մոդել		
			գետուրբին մոդել		
Քիմիայի լաբորա տորիա,	82.8ք մ	չունի	Ֆիլտրի թուղթ	Մոլեկուլ ների Հավաքման	
			Թվային ջերմաչափ		
			Ջերմաչափ		

կաբինետ			Մետաղյա գդալ	մոդել Մենդելեևի աղյուսակ	
			Շպատել		
			Ռետինե խողովակ		
			Բյուրեք, 50 մլ		
			Ակնոցներ ալկոհոլային թունավոր համար		
			Ունիվերսալ լակմուսային թուղթ		
			Ֆիլտրման համար նախատեսված		
			Մետաղյա լաբորատոր կալանի հս սեղմակով օղակ:		
			Մետաղյա լաբորատոր կալան (տս		
			Սկուտեղ		
			Կողային միացումով (խողովակով)		
			Դյուլարի անոթ		
			Կաթոցիկներ, 3 մլ,		
			Կաթոցիկներ, PE, 1մլ,		
			Կլոր փորձանոթ		
			Կլորհատակ փորձանոթ		
			Կլորհատակ փորձանոթ		
			Էլենմեյերի կոլբ		
			Էրլենմեյերի կոլբ		
			Չափիչ կոլբ		
			Չափասրվակ (մենզուրկա)		
			Երկգլխիկավոր կլոր կոլբ		
			Կլոր կոլբ		
			Կլոր փորձանոթ, 100 մլ		
			Սեղմակ		
			Թորման կամուրջ		
			Տաքացուցիչ փորձանոթ		
			Փորձանոթ տեղադրելու թաթ մետ		
			Բռնակով սեղմակ, մետաղյա կալա		
			Չափիչ գլան		
			Փորձանոթի խոզանակ,		
			NS կոնաձև խցափակիչ		
			Փորձանոթ		
			Փորձանոթ` կողային գազատար ի		
			Բաժանիչ ձագար		
			Գոլորշիացման համար նախատես		
			Գոլորշիացման համար նախատես		
			Մագնիսական խառնիչ տաքացու		
			Կենսաքիմիայի դասերի համար մ		
			կոնստրուկցիաների հավաքածու		
			Փորձ անելու ձագար		
			Քարշիչ պահարան		
			Քիմիական ապակեղենի պահարա		
			Լաբորատոր փորձասեղան		
			Լաբորատոր կշեռք		
			Մագնիսական խառնիչ		
			Ջրի թորման սարք		
			Ժամացույցի ապակի 3 սմ		
			Էլեկտրական վայրկյանաչափ		
			Թափանշված գլան 10,25,50 մլ		
			Լվացարան		
			Գոլորշիացման համար չենապակ		

			Ունեյի ակցա Շպատել Ապակե չափաբաժաններ կոմպլեկ Ապակե ձողիկներ Կոլբա կոնաձև/Էռերլենմեյերի կոլբ Կոլբա գնդաձև, հարթ հատակով, կ Կոլբա գնդաձև, կլոր հատակով, կո Չափանոթ փակիչով կոմպլեկտ Սանդ իր սանդաթակով Ս-աձև խողովակ Փորձանոթ Փորձանոթի կանգնկ, շտատիվ Սպիրտայրոց Չազարկոմպլեկտ Եռոտանի Խառնիչ ապակե Կաթոցիկ Պինցետ Հեղուկիչափանշված խողովկ փա չափանշված խողովկ փականով, բ կ փականով, բյորետ Լաբորատոր կանգնակ/շտատիվ/ Անկյունային բռնակ շտատիվի հա Երկկողմանի բռնիչ շտատիվի հա Միկոդմանի բռնիչ շտատիվի համ Կոլբայի օղակաձև տակդիր Մոլեկուլների հավաքման մոդլ Մենդելեևի աղյուսակ		
Կենսաբա նության և աշխարհա գրության լաբորատ ո րիա, կաբինետ	82.8ք մ	չունի	Բինոկուլյար մանրադիտակ Ստերեո մանրադիտակ Ակնապակու ցանց Առարկայակիր ապակի Ծածկապակի Պաստյորի պիպետ, Պլաստիկ Ջրի թորիչ Սպիրտայրոց Մանրէաբանական ասեղ Պետրիի թասիկներ Պետրիի թասիկներ Բունսոնի այրիչ կամ այլընտրանք Եռոտանի, մետաղալարե ցանց մս Ապակե բաժակ, հրակայուն Փորձանոթ Հավանգ և ծեծիչ Ապակե պիպետ 2մլ, 5մլ, 10մլ Տանձիկ pH շերտիկ Ջերմաչափեր Խոշորացույց (ոսպնյակ) Հերձման գործիքների հավաքածո Հերձման թաս Ընդհանուր կենսաբանության հա մանրադիտակային պատրաստու Թվային կշեռք	Կենսաբան ության ալակատ ներ և պաստառն եր՝ բջջի կառուցված ք, մարդու անատոմի այի, ԱԵՖ-ի և պլաստիկ փոխանակ ուկ յան վերաբերյա լ: Էլեկտրոնա յին ծեռնարկնե ր /պրակտիկ բիոլոգիա/	

			Էպենդորֆի փորձանոթներ Ապակե անոթ	` թռչունների , կաթնասունների, մարդու անատոմիայի, կենսաբանության ոլոսմասի րությունների, բջջաբանության, գենետիկայի, Էվոյուցիա, Էկոլոգիայի Էլ. ձեռնարկներ	
			Աշխարհագրական ռելիեֆի մոդել կառուցվածքի ռելիեֆային մակերևույթ Աշխարհագրական ռելիեֆի մոդել ծագումնաբանական մակետ Աշխարհագրական ռելիեֆի մոդել հրաբուխների ռելիեֆային մակետ Քարտեզների և գծապատկերների ներկայացման ստեղծում Արևային համակարգի մոդել (տեղի երկրաբանական նմուշներ ցուցա և հանքաքարերի երկրաբանական երկրի մակերևույթի ձևերի գեոմորֆ Սեդանի քաղաքական և ֆիզիկական հայերենով Ֆիզիկական գլոբուս Տարվա եղանակների առաջացում սարքավորում	Աշխարհի քաղաքական ան քարտեզ, աշխարհի ֆիզիկական և քարտ. Աշխարհի և Հայաստանի աշխարհագրական ատլասներ, Հայաստանի քարտեզ	
Ռազմագիտության կաթինետ	82.5քմ	ռևի	Օդամղիչ հրացան, հակազագ	Պաստառներ	Ուսումնական նոնականեր
Համակարգչային լաբորատոր	48.37քմ	ռևի	Համակարգիչ 20 հատ		

րիա, կաբիւնտ					
Արվեստան ոց (նկարչութ ան)	82.85 քմ	ունի	Մոլբերտներ 35 հատ, գիպսե դիմաքանդակներ, երկրաչափական մարմիններ, լուսամփոփ /լույսի տեղայնացման համար/:	Նատյուրմո րտի պատրաստ ման համար կենցաղայի ն իրեր, կավե կճուճներ, շերեփներ, գունավոր կրորեղեն, արհեստակ ան մրգեր, չորացրած բույսեր, ծաղիկներ և այլ պարագան եր	
Միջոցա ռումների դահլիճ	100.2 քմ	ունի	Բեմահարթակ, նստարաններ		
Մարզադա հ լիճ	390ք մ	ունի	Մարմնամարզական նստարան, մարմնամարզական աստիճան, 2 բասկետբոլային զամբյուղ, վոլեյբոլային ցանց,գնդակներ, տարբերանշաններով մարզաշապիկներ,կոներ,պար աններ,օղակներ, այծիկ, նժույգ,կամրջակ, բարձրացատկի համար նախատեսված սարք, ներքնակներ, երաժշտական կենտրոն ռիթմիկ մարմնամարզության համար, ֆուտբոլի դարպասներ, սեղանի թենիսի լրակազմ, վոլեյբոլի ցանցի ձողեր և ցանց, մագլցման պարան:	պլակատնե ր	
Այլ					

Վերլուծել հաստատության ուսումնական լաբորատորիաների, կաբիւնտների, դահլիճների և այլնի վիճակին, հագեցվածությանը և դրանց գործունեության

արդյունավետությանը վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները, առկա խնդիրները: Կատարել է գրահանգումներ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Հնարավորինս հագեցած է ստացել ենք նոր լաբորատոր գույք:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Աղյուսակի լրացումից բացի, լաբորատորիաների, կաբինետների, դահլիճների և այլն վիճակի ու օգտագործման արդյունավետության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և հաստատության սովորողների ու աշխատակիցների բավարարվածության աստիճանի

բացահայտման նպատակով հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով այն պետք է իրականացնի հարցումներ հաստատության սովորողների, նրանց ծնողների, ուսուցիչների և վարչական կազմի շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով: Հարցաթերթում ընդգրկված հարցերը կարող են լինել վերը բերված աղյուսակ 25-ի շրջանակներում, սակայն չպետք է սահմանափակվեն դրանցով: Այստեղ պետք է ներառել նաև հարցեր ուսումնադիտողական պարագաների (քարտեզներ, պլակատներ, տեսալսողական նյութեր) օգտագործման հաճախականության վերաբերյալ և պարզել, թե որքանով են ուսուցիչները ապահովված ուսումնադիտակտիկ նյութերով և ինչ աշխատանքներ են տարվում դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Հարցման արդյունքները հակիրճ ներկայացնել ստորև:

Հագեցվածությունը նպաստում է գործունեության արդյունավետությանը:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

3.4. Ուսումնական հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշներ

Ինչպես նշվեց վերը, հաստատության ներքին արդյունավետությունը բնորոշվում է իր մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությամբ:

Հաստատության ներքին արդյունավետությունը «հաստատության կարողությունն է՝ առանց ռեսուրսների, ժամանակի, ֆինանսական միջոցների և ջանքերի վատման՝ իր գործունեությունը պատշաճ մակարդակով իրականացնելը և իր նպատակներն ու խնդիրները իրագործելը»⁵: Այլ կերպ ասած՝ կրթական ծառայությունների մատուցումը արդյունավետ է, եթե առկա ռեսուրսները օգտագործում են արդյունավետ: Բարձրացնել հաստատության ներքին արդյունավետությունը ըստ էության նշանակում է՝ «բարելավել ուսումնական գործընթացի արդյունքներն առանց լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների և ռեսուրսների կամ կրճատել ծախսերը առանց ուսումնական գործընթացի վրա բացասական ազդեցություն գործելու: Հաստատության ֆինանսական կամ ներքին հարաբերական արդյունավետության հաշվարկման ամենապարզ և ընդունված ձևն այսպիսին է.

Ներդրված ռեսուրսներ

Ներքին արդյունավետությունը = -----

Արդյունքներ

Սակայն այս պարզեցված հաշվարկի ձևը հաճախ կիրառելի չէ, քանի որ ներդրվող ռեսուրսներն ու արդյունքերը ոչ թե մեկն են, այլ բազմաթիվ և բազմատեսակ: Բացի այդ տարբեր արդյունքներ ուղղակի կախում ունեն ներդրված որոշակի ռեսուրսներից,

⁵(«Key education indicators on social inclusion and efficiency»European Research Associates)»

իրականացված գործողություններից և ուրույն գործոններից: Ուստի, ներքին արդյունավետության գիտականորեն ավելի ճշգրիտ հաշվարկման համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը.

$$\text{Ներքին արդյունավետությունը} = \frac{\text{Ներդրված ռեսուրսների կշռված գումար}}{\text{Արդյունքների կշռված գումար}}$$

Հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշներն են՝

Ուսումնական հաստատության մարդկային, ֆինանսական և նյութական ռեսուրսները տնօրինվում են արդյունավետ և հաստատությունը կարողանում է ներգրավել լրացուցիչ միջոցներ.

- 1. սովորող-ուսուցիչ հարաբերությունը.
- 2. սովորող - սպասարկող-վարչական անձնակազմ հարաբերությունը.
- 3. դասարանների միջին խտությունը.
- 4. մեկ սովորողի հաշվով հաստատության տարեկան նախահաշիվը.
- 5. ուսուցիչների միջին աշխատավարձը.
- 6. վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը.
- 7. սպասարկող անձնակազմի միջին աշխատավարձը.
- 8. հաստատության տարեկան նախահաշվում արտաբյուջետային միջոցների չափը.
- 9. ծնողների կողմից դրամական ներդրումների տարեկան չափը.
- 10. հովանավորչական և դրամաշնորհային միջոցների տարեկան չափը.
- 11. աշխատավարձերի վճարման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը.
- 12. կոմունալ վճարների գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը.
- 13. Նոր գույքի, այդ թվում՝ սարքավորումների ձեռքբերման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը:

3.4 կետում բերված հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը կատարելու և դրանք ամփոփելու նպատակով ստորև տրվում են Աղյուսակներ 26 և 27-ը:

Աղյուսակ 26. Ուսումնական հաստատության ներքին արդյունավետության հիմնական ցուցանիշները՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշներ	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Սովորող/ուսուցիչ հարաբերությունը (հաշվարկ. հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)	9.86	10.14	9.48	Աճ, նվազում
Սովորող/ սպասարկող անձնակազմ հարաբերությունը	63	63	58	Նվազում

(հաշվարկ. հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը սպասարկող անձնակազմի ընդհանուր թվին)				
Դասարանների միջին խտությունը (հաշվարկ. հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը կոմպլեկտավորված դասարանների ընդհանուր թվին)	21.7	21.2	21.13	նվազում
Մեկ սովորողի հաշվով հաստատության տարեկան նախահաշիվը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան բյուջեով հաստատված ամբողջ գումարի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին)	254.4 հազ. դր	294.8 հազ. դր	346.2 հազ. դր	աճ
Սպասարկող անձնակազմի միջին աշխատավարձը	125.6 հազ. դր	126.0 հազ. դր	114.9.0 հազ. դր	աճ. նվազում
Ուսուցչների միջին աշխատավարձը	109.9 հազ. դր	176.4 հազ. դր	203.02 հազ. դր	աճ
Վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը	180,8 հազ. դր	249.7 հազ. դր	249.7 հազ. դր	աճ

Աղյուսակ 27. Տվյալներ հաստատության բյուջետային միջոցների վերաբերյալ

	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Հաստատության տարեկան նախահաշվում արտաբյուջետային միջոցների չափը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան բյուջեում արտաբյուջետային միջոցների չափի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	0
Ծնողների կողմից դրամական ներդրումների տարեկան չափը	0	0	0
Հովանավորչական և դրամաշնորհային միջոցների տարեկան չափը (հաշվարկ. ծնողների կողմից	0	0	0

տարվա կտրվածքով կատարած ներդրումների, դրամաշնորհների և հաստատության տարեկան բյուջեում)			
Աշխատավարձերի վճարման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը (հաշվարկ. աշխատավարձերի վճարման հոդվածով՝ ներառյալ հարկերը, հաստատության տարեկան ծախսերի գումարի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	83.5%	76,8%	88.8%
Կոմունալ վճարների գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը (հաշվարկ. կոմունալ վճարների հոդվածով հաստատության տարեկան ծախսերի գումարի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	4.3%	3.3%	4.05%
Նոր գույքի, այդ թվում՝ սարքավորումների ձեռքբերման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը (հաշվարկ. գույքի ձեռքբերման հոդվածով հաստատության տարեկան ծախսերի գումարի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	11,4%	7.7%	2.4%

Վերլուծել հաստատության ներքին արդյունավետության հիմնական ցուցանիշների փոփոխությունների դինամիկան և կատարել եզրահանգումներ դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Բարելավել է տարեկան նախահաշվային միջոցների չափը: (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Մաս. 4. Ուսումնական հաստատությունում ներառական կրթության և հավասարության ապահովում

ՀՀ Սահմանադրության հոդված 14.1.-ում ամրագրված է, որ «Բոլոր մարդիկ հավասար են օրենքի առջև. խտրականությունը, կախված սեռից, ռասայից, մաշկի

գույնից, էթնիկական կամ սոցիալական ծագումից, գենետիկական հատկանիշներից, լեզվից, կրոնից, աշխարհայացքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, ազգային փոքրամասնությանը պատկանելությունից, գույքային վիճակից, ծնունդից, հաշմանդամությունից, տարիքից կամ անձնական կամ սոցիալական բնույթի այլ հանգամանքներից, արգելվում է»:

Ներառական կրթության հիմքում ընկած է մարդկանց հավասար իրավունքների վերոնշյալ սահմանադրական դրույթը և կրթությունը ստանալու մարդու հիմնարար իրավունքը, որն արտացոլված է ՀՀ Սահմանադրության հոդված 35-ում, ըստ որի.

«Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի կրթության իրավունք: Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է: Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի պետական ուսումնական հաստատություններում մրցութային հիմունքներով անվճար բարձրագույն և այլ մասնագիտական կրթություն ստանալու իրավունք: Ոչ պետական ուսումնական հաստատությունների ստեղծման և գործունեության կարգը սահմանվում է օրենքով:»

Կրթությունը ստանալու մարդու իրավունքն ամրագրված է նաև 1948 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի «Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրում» (հոդված 26), համաձայն որի.

«Յուրաքանչյուր ոք կրթության իրավունք ունի: Կրթությունը, առնվազն տարրական և հանրակրթական փուլերում, պետք է լինի անվճար: Տարրական կրթությունը պետք է լինի պարտադիր: Տեխնիկական և մասնագիտական կրթությունը պետք է հանրամատչելի լինի, իսկ բարձրագույն կրթությունը, ընդունակություններին համապատասխան, հավասարապես մատչելի բոլորի համար»:

Կրթությունը պետք է նպատակաուղղված լինի անձի լիարժեք զարգացմանը և մարդու իրավունքների ու հիմնարար ազատությունների նկատմամբ հարգանքի ամրապնդմանը: Այն պետք է նպաստի բոլոր ազգերի, ռասայական և կրոնական խմբերի միջև փոխըմբռնմանը, հանդուրժողականությանն ու բարեկամությանը, էլ՝ ավելի նպաստի ՄԱԿ-ի խաղաղապահական գործունեությանը: Ծնողներն իրենց երեխաների համար կրթության տեսակն ընտրելու առաջնային իրավունք ունեն»:

Նույնքան կարևոր են 1989 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի <<Երեխաների իրավունքների մասին կոնվենցիայի>> հոդված 28-ի դրույթները երեխայի կրթության իրավունքի մասին, համաձայն որի.

«Մասնակից պետությունները ճանաչում են երեխայի կրթության իրավունքը և հավասար հնարավորությունների հիման վրա այդ իրավունքի իրականացմանն աստիճանաբար հասնելու համար նրանք, մասնավորապես.

(ա) մտցնում են պարտադիր և անվճար տարրական կրթություն,

(բ) խրախուսում են միջնակարգ կրթության տարբեր ձևերի, ներառյալ՝ ընդհանուր և մասնագիտական կրթության զարգացումը, ապահովում են դրանց մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար և ձեռնարկում են այնպիսի անհրաժեշտ միջոցներ, ինչպիսիք են անվճար կրթություն տրամադրելը և կարիքի դեպքում ֆինանսական օգնություն ցույց տալը,

(գ) բոլոր համապատասխան միջոցներով ապահովում են բարձրագույն կրթության մատչելիությունը՝ ըստ յուրաքանչյուրի ընդունակությունների,

(դ) ապահովում են կրթական և մասնագիտական տեղեկատվության և ուղեցույցների մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար,

(ե) միջոցներ են ձեռնարկում նպաստելու կանոնավոր դպրոց հաճախելուն և դպրոցը թողած սովորողների թվաքանակի նվազմանը:

Մասնակից պետությունները ձեռնարկում են բոլոր անհրաժեշտ միջոցները երաշխավորելու համար, որ դպրոցական կարգապահությունն իրականացվում է երեխայի մարդկային արժանապատվության հետ համատեղելի մեթոդներով և սույն Կոնվենցիային համապատասխան:»

Ինչպես նաև հոդված 29-ի հետևյալ դրույթները.

«Երեխայի կրթությունը պետք է ուղղված լինի.

(ա) երեխայի անհատականության, տաղանդի և մտավոր ու ֆիզիկական ունակությունների զարգացմանը՝ դրանց լրիվ ծավալով,

(բ) մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի կանոնադրության մեջ ամրագրված սկզբունքների նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը,

(գ) երեխայի ծնողների, նրա մշակութային ինքնատիպության, լեզվի և արժեքների, երեխայի բնակության երկրի ազգային արժեքների, նրա ծագման երկրի և իր սեփական քաղաքակրթությունից տարբեր քաղաքակրթությունների հանդեպ հարգանքի դաստիարակմանը,

(դ) երեխային ազատ հասարակության մեջ, փոխըմբռնման, խաղաղության, հանդուրժողականության, տղամարդու և կնոջ իրավահավասարության և բոլոր ժողովուրդների, էթնիկական, ազգային և կրոնական խմբերի, ինչպես նաև բնիկ ազգաբնակչությանը պատկանող անձանց միջև բարեկամության ոգով պատասխանատու կյանքով ապրելուն նախապատրաստելը,

(ե) շրջապատող բնության նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը»:

Երեխայի կրթության իրավունքը ամրագրված է նաև ՀՀ մի շարք օրենքներում, մասնավորապես՝ «Երեխայի իրավունքների մասին», «Կրթության մասին» և այլն: Մասնավորապես «Կրթության մասին» > ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածում ամրագրված է.

«Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության իրավունք՝ անկախ ազգությունից, ռասայից, սեռից, լեզվից, դավանանքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, սոցիալական ծագումից, գույքային դրությունից կամ այլ հանգամանքներից:

Պետությունը կրթության իրավունքն ապահովում է կրթության համակարգի բնական գործառնությամբ և կրթություն ստանալու համար սոցիալ-տնտեսական պայմանների ստեղծմամբ»:

Ներառականության հարցը պետք է նախ և առաջ դիտարկվի 1990 թվականին Ջոնթինում ընդունված <<Կրթություն բոլորի համար>> համաշխարհային հռչակագրի համատեքստում, որի 6 նպատակներից 2-ը հետևյալն են. համընդհանուր ընդգրկվածությունը և հավասարությունը՝ որպես թիրախ:

Ներառականության սկզբունքը սահմանված է 2005 թվականին ընդունված «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձնաց կրթության մասին» ՀՀ օրենքում, որը կարգավորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց, իրենց ընդունակություններին և կարողություններին համապատասխան, կրթություն ստանալու իրավական, կազմակերպական և ֆինանսական հիմքերը, ինչպես նաև կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառում հարաբերությունների մասնակիցների իրավունքներն ու պարտականությունները:

Համաձայն օրենքի՝ «ներառական կրթությունը՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության համար առանձնահատուկ պայմանների ապահովման միջոցով նրանց համատեղ ուսուցումն է հանրակրթական և մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում՝ նման պայմանների կարիք չունեցող անձանց հետ»

Ներառական կրթության պարագայում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխան դառնում է իրավահավասար բոլոր երեխաների հետ, որը հանգեցնում է ստեղծագործական հնարավորություններով ու ինքնուրույն գործելու պատրաստ մարդու ձևավորմանը: Երեխայի ընտանիքը դադարում է խուսափել իր երեխայի միջավայրի հետ շփումից, քանի որ նույն միջավայրը հանդուրժողականությամբ է վերաբերում իր երեխային՝ ընդունելով վերջինիս հավասար լինելու փաստը: Ընտանիքի հետ տարվող մասնագիտացված աջակցության ծառայությունները և միջավայրի վերաբերմունքը օգնում են ծնողին ավելի օգտակար լինել իր երեխային, դուրս գալ անելանելիության բարդույթից և օգնել իր երեխային հաղթահարելու անհատական ուսուցման պլանը:

Ներառական կրթության պարագայում պետությունը աստիճանաբար իրականացնում է սոցիալական հավասարության ապահովման խնդրում իր դերակատարումը՝ նվազեցնում է

հասարակության շերտավորումը ու նպաստում նրա հոգեբանական առողջացմանը, հասնում է բյուջետային միջոցների արդյունավետ ու նպատակային բաշխմանը, քանի որ հատկացումները կատարվում են ավելի մեծ թվով երեխաների կրթությունը կազմակերպելու համար:

Ի վերջո, ներառական կրթությունը նպաստում է երկրում կրթության կազմակերպման և իրականացման մեխանիզմների արդիականացմանը՝ համաշխարհային զարգացման ժամանակակից միտումներին և մարտահրավերներին համահունչ:

Ասպիսով, ներառական կրթությունը, ենթադրում է հաստատություններում այնպիսի կրթական միջավայրի և պայմանների ստեղծում, որոնցում բոլոր երեխաները, անկախ իրենց առանձնահատուկ կրթական կարիքներից, ունեն կրթություն ստանալու հավասար հնարավորություններ: Նման միջավայրը պետք է լինի երեխաներին ներառող, կրթություն ստանալու համար արդյունավետ, երեխաների նկատմամբ բարյացկամ, նրանց առողջության համար ապահով ու անվտանգ: Ներառումը ենթադրում է կրթության առավել լայն տեսլական, որն ուղղված է բոլոր սովորողների կարիքներին, ներառյալ՝

- հաշմանդամություն ունեցող երեխաները.
- բռնության ենթարկվող երեխաները.
- աշխատող երեխաները.
- փախստական կամ տեղահանված երեխաները.
- միգրանտները.
- ծայրահեղ չքավորության մեջ ապրող երեխաները.
- լեզվական փոքրամասնությունները.
- ազգային փոքրամասնությունները.
- հակամարտությունների գոտիների երեխաները.
- ՄԻԱՎ/ԶԻՎՀ-ի և այլ հիվանդությունների հետևանքները կրող երեխաները և այլն:

Ուսումնական հաստատությունում բոլոր երեխաների մոտ պետք է ձևավորվեն այնպիսի հմտություններ, վերաբերմունք և արժեհամակարգ, ինչը նրանց թույլ կտա հաստատությունն ավարտելուց հետո, չափահաս կյանքում իրենց լիովին դրսևորել և ինքնաիրացվել:

Հավասարության սկզբունքը իր մեջ ներառում է նաև տարբեր սեռերի, ազգային փոքրամասնությունների, սոցիալական տարբեր կարգավիճակի ընտանիքների երեխաների հավասարությունը: Հայաստանի, ինչպես և ընդհանրապես ժողովրդավարական պետությունների օրենսդրությունները, ամրագրում են սեռերի հավասար իրավունքները, պարտականությունները և ազատությունները: Սեռերի հավասարության սկզբունքներն ամրագրված են ՀՀ մի շարք օրենքներում, նաև՝ ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքում:

Հաստատությունում ներառական կրթության և սովորողների միջև հավասարության ապահովման ինքնագնահատումն ուղղված է բացահայտելու, թե արդյոք հաստատությունն ապահովում է ակնկալվող հետևյալ արդյունքները.

- հաստատություն ընդունվելու և հաստատությունում սովորելու համար ստեղծված են հավասար պայմաններ բոլոր երեխաների համար՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական անապահովության աստիճանից անկախ.
- Հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողների հավասար մասնակցություն ուսումնառության գործընթացին՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական անապահովության աստիճանից անկախ.
- Հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողների համար կրթության արդյունքներին հասնելու և առաջադիմության ցանկալի մակարդակը՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական անապահովության աստիճանից անկախ:

Ուսումնական հաստատությունում ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական ցուցանիշները և չափանիշները հետևյալ են՝

1. ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակ ամրագրված հաստատության զարգացման ծրագրում
2. ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովման համապատասխան միջոցառումներ, այդ թվում՝ ուսուցիչների վերապատրաստումներ.
3. ուսումնական հաստատության տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններով օժտված տեղակալ (կամ այն պատվիրակված է տեղակալներից որևէ մեկին).
4. ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է երեխաների հավասար իրավունքներին, հանդուրժողականությանը նվիրված և նման այլ ուսումնական ծրագրեր:

Ուսումնական հաստատությունում աշխատակազմն արդիականացնում է իր գիտելիքներն ու հմտությունները ներառական կրթության ոլորտում.

5. վերջին 5 տարում տնօրինությունը մասնակցել է ներառական հաստատությունների կառավարման թեմայով վերապրաստման.
6. ուսումնական հաստատությունն ունի ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ,

7. վերջին 5 տարում ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը:

Ուսումնական հաստատությունում ունի ռեսուրսներ՝ աջակցելու կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք (ԿԱՊԿ) ունեցող երեխաների սովորելուն և ուսումնական միջավայրը հարմարեցված է նրանց կարիքներին.

8. ուսումնական հաստատությունում ամենուրեք (դասասենյակներ, դահլիճներ, գրադարաններ և այլն) տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ապահովված է ֆիզիկական մատչելիություն.

9. ուսումնական հաստատությունն ունի ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների հոգեբանամանկավարժական աջակցության թիմ (հատուկ մանկավարժ, սոցիալական աշխատող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական և այլն).

10. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողներն ապահովված են դասագրքերով, գրենական պիտույքներով, հարմարանքներով, այլ պարագաներով.

11. ուսումնական հաստատությունում առկա են ուսումնամեթոդական նյութեր և սարքավորումներ՝ լսողության ու տեսողության գործառույթի բացակայության կամ սահմանափակում ունեցող սովորողների համար.

12. ուսումնական հաստատության դասասենյակների դասավորվածությունն այնպիսին է, որ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողները մեկուսացված չեն.

13. ուսումնական հաստատությունն ունի ռեսուրս-սենյակ՝ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների համար.

14. ուսումնական հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.

15. ուսումնական հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) թիվը.

16. ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող ֆիզիկական խոչընդոտները (թեքահարթակ, հենակ և այլն).

17. ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական խոչընդոտները (վերաբերմունք, կարծրատիպ):

Ուսուցիչները կարողանում են ուսումնական ծրագիրը, դասի պլանը, ուսուցանման գործընթացը հարմարեցնել ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների կարիքներին և մշտապես խրախուսում են նրանց.

18. անհատական ուսումնական պլանները մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը.

19. այն ուսուցիչների թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ.

20. ուսուցիչները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման անհրաժեշտությունը և ձեռնարկում են համապատասխան քայլեր.

21. ուսուցիչները ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր երեխաների նկատմամբ՝ անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից.

22. ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում և նույնիսկ սեփական վարքագծում:

ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների հավասարապես մասնակցում են դպրոցի և դասի բոլոր գործընթացներին՝ ըստ իրենց կարողությունների առավելագույն աստիճանի.

23. ուսումնական հաստատության այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ունեն ԿԱՊԿ.

24. ուսումնական հաստատությունից հեռացած (ուսումն անավարտ թողած) ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.

25. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների բացակայությունների տարեկան միջին թիվը՝ ժամ/սովորող.

26. արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.

27. ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը:

Ուսումնական հաստատության սովորողները գիտակցում են ԿԱՊԿ ունեցող իրենց ընկերների նկատմամբ գոյություն ունեցող կարծրատիպերի վերացման անհրաժեշտությունը և օգնում են փոխել դրանք.

28. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված աշակերտական նախաձեռնությունների թիվը և ձևերը.

29. ուսումնական հաստատության կայքում և (կամ) աշակերտական թերթում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների կամ հաշմանդամության թեմայով սովորողների կողմից պատրաստված նյութերի, հոդվածների, լուսանկարների, և այլ հրապարակումների թիվը:

Ուսումնական հաստատությունում ապահովված է սեռերի և ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջև հավասարությունը.

30. սեռերի հավասարության գործակիցը.

31. աշակերտական խորհրդում սեռերի հավասարության գործակիցը.

32. գերազանց տարեկան առաջադիմություն ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը գերազանց առաջադիմություն ունեցող աղջիկների թվին.

33. տարեկան անբավարար գնահատական (գնահատականներ) ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը տարեկան անբավարար գնահատական (գնահատականներ) ունեցող աղջիկների թվին.

34. տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունն աղջիկների տարեկան միջին բացակայությունների թվին (ժամերով.)

35. ուսումնական հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը և տոկոսը.

36. աշակերտական խորհրդի անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը.

37. ուսումնական հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջին տարեկան առաջադիմությունը.

38. անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը.

39. անվճար սնունդ ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը.

40. սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար հաստատության իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերը և դրանց թիվը:

41. ուսումնական հաստատության կողմից իրականացված՝ ներառական կրթության առնչվող արտադասարանական միջոցառումների (գրույցներ, կինոնկարների դիտումներ, քննարկումներ, կլոր-սեղաններ, սեմինարներ, էքսկուրսիաներ և այլն) թիվը՝ ըստ դասարանների:

Ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական ցուցանիշներին և չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են և՛ փաստաթղթային ուսումնասիրություն, և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումների իրականացում:

Մաս 4-ում բերված չափանիշներ 1-ից 14-ի, 17-ից 23-ի, 29-ի և 42-ի համար անհրաժեշտ է կատարել փաստաթղթային ուսումնասիրություն, դիտարկում-փաստագրում կամ հարցումներ և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 28-ը:

Աղյուսակ 28. Հաստատությունում ներառական կրթության իրականացմանը վերաբերվող չափանիշներ

Չափանիշ	Այո	Ոչ	Մենաբանություն
Ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակ ամրագրված է ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրում	-		(Եթե այո, ապա կատարել հղում համապատասխան փաստաթղթից:)
Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովմանն ուղղված համապատասխան միջոցառումներ, այդ թվում՝ ուսուցիչների վերապատրաստումներ			(Եթե այո, ապա կատարել հղում և թվարկել ներառական կրթության ապահովմանն ուղղված համապատասխան միջոցառումները:)
Ուսումնական հաստատության տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններով օժտված տեղակալ (կամ այն պատվիրակված է տեղակալներից որևէ մեկին)։			(Եթե այո, ապա նշել համապատասխան աշխատակցի տվյալները և նկարագրել պարտականությունների շրջանակը:)
Ուսումնական հաստատության վեբ կայքում գործում է ներառական կրթության բաժին՝ ընտանիքի և համայնքի հետ հետադարձ կապի հնարավորությամբ			(Եթե այո, ապա նկարագրել կայքի ներառական կրթության բաժինը, ինչպիսի նյութեր են տեղադրված կայքում, դրանց թարմեցման հաճախականությունը, հաճախորդների թիվը և այլն):
Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է երեխաների հավասար իրավունքներին, հանդուրժողականությանը նվիրված և նման այլ ուսումնական ծրագրեր:			(Եթե այո, ապա նշել այդ ծրագրերը դասընթացները, ներառված սովորողների թիվը ըստ դասարանների, դրանց հատկացված

		շաբաթական ժամերը ըստ դասարանների, և գնահատել դրանց արդյունավետությունը:)
Վերջին 5 տարում տնօրինությունը մասնակցել է ներառական հաստատությունների կառավարման թեմայով վերապրաստման ⁱ		(Եթե այո, ապա նշել վերապատրաստող կազմակերպությունը, վերապատրաստման ամսաթիվը, և տևողությունը ժամերով, ինչպես նաև մեկնաբանել դրա արդյունավետությունը:)
Ուսումնական հաստատությունն ունի ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ: Վերջին 5 տարում ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը:		(Եթե այո, ապա նշել վերապատրաստված ուսուցիչների թիվը, և որպես ուսուցիչ վերապատրաստող վերապատրաստված ուսուցիչների թիվը: Նշել նաև վերապատրաստող կազմակերպությունը, վերապատրաստման ամսաթիվը, և տևողությունը ժամերով, ինչպես նաև մեկնաբանել վերապատրաստումների արդյունավետությունը:)
Ուսումնական հաստատությունում ամենուրեք (դասասենյակներ, դահլիճներ, գրադարաններ և այլն) տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ապահովված է ֆիզիկական մատչելիություն		(Եթե այո, ապա նկարագրել ինչպիսի պայմաններ են ստեղծված տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ֆիզիկական մատչելիության ապահովման համար:)
Հաստատությունն ունի ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների հոգեբանամանկավարժական աջակցության թիմ (հատուկ մանկավարժ, սոցիալական աշխատող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական և այլն)		(Եթե այո, ապա թվարկել հոգեբանամանկավարժական աջակցության ինչ հաստիքեր ունի հաստատությունը, ինչպես է կազմակերպվում նրանց աշխատանքը: Նկարագրել նաև ներառական կրթության ուղղությամբ

		համապատասխան աշխատողների պարտականությունների շրջանակը, կրթության առանձնահատուկ պայմաններ կարիք ունեցող երեխաների հետ վարվող աշխանքները, լրացուցիչ հաստիքների կարիքը, և այլն:)
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողներն ապահովված են դասագրքերով, գրենական պիտույքներով, հարմարանքներով, այլ պարագաներով,		(Եթե այո, ապա թվարկել նշել ինչ դասագրքեր են օգտագործում ֆունկցիաների տարատեսակ սահմանափակումներ ունեցող սովորողները, դրանց քանակը, ձեռք բերման տարեթիվը, ֆիզիկական վիճակը և այլն:)
Հաստատությունում առկա են ուսումնամեթոդական նութեր և սարքավորումներ՝ լսողության և տեսողության գործառույթի բացակայություն կամ սահմանափակում ունեցող աշակերտների համար		(Եթե այո, ապա թվարկել ինչ սարքավորումներ և ուսումնամեթոդական նյութեր ունի հաստատությունը լսողության և տեսողության ֆունկցիայի բացակայություն կամ սահմանափակում ունեցող սովորողների համար, դրանց քանակը, ձեռք բերման տարեթիվը, ֆիզիկական վիճակը, օգտագործման հաճախականությունը, արդյունավետությունը և այլն: Նշել նաև լրացուցիչ սարքավորումների և ուսումնամեթոդական նյութերի կարիքը:)
Ուսումնական հաստատության դասասենյակների դասավորվածությունն այնպիսին է, որ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողները մեկուսացված չեն		(Եթե այո, ապա նկարագրել ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների համար ուսուցման կազմակերպման

		պայմանները, դասասենյակների դասավորվածությունը, ինչպես նաև նրանց դասերին մասնակցության պայմաններն ու ձևերը:)
Ուսումնական հաստատությունն ունի ռեսուրս-սենյակ՝ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների համար		(Եթե այո, ապա նկարագրել ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների համար նախատեսված ռեսուրս-սենյակի ֆիզիկական վիճակը, չափերը, հագեցվածությունը սարքավորումներով և ուսումնամեթոդական նյութերով, ինչպես նաև սենյակի օգտագործման հաճախականությունը: Նշել նաև լրացուցիչ սարքավորումների և ուսումնամեթոդական նյութերի կարիքը:)
Ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող ֆիզիկական խոչընդոտները (թեքահարթակ, հենակ և այլն)		(Եթե այո, ապա նկարագրել, թե ինչպես և մանրամասնել ինչ պայմաններ կան հաստատությունում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համարօրինակ՝ թեքահարթակ, հենակներ և այլն: Թվարկել նաև լրացուցիչ կարիքները:)
Ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական խոչընդոտները (վերաբերմունք, կարծրատիպ)		(Կատարել հարցում պարզելու, թե արդյոք հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական խոչընդոտները (վերաբերմունք, կարծրատիպ): Հարցման մեջ ներառել

			ՈԼՍՈԼԳԻՋՆԵՐԻՆ, սովորողներին, ԿԱՊԿ ՈԼՆԵԳՈՂ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ, ծնողներին, և վարչական կազմը: Նկարագրել, հարցման արդյունքները:)
Անհատական ոլսոլմնական պլանները մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները, առաջընթացը			
Ոլսոլցիջների թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ			(Ոլսոլցիջների դիրքորոշումը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ոլսոլցիջների, սովորողների, այդ թվում՝ ԿԱՊԿ ՈԼՆԵԳՈՂՆԵՐԻ, ծնողների, և վարչական կազմի շրջանում: Ոլսոլցիջների շրջանում հետազոտության արդյունքներով հաշվարկել նրանց թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ:)
Ոլսոլցիջները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման անհրաժեշտությունը և ձեռնարկում են համապատասխան քայլեր			(Ոլսոլցիջների դիրքորոշումը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ոլսոլցիջների, սովորողների, այդ թվում՝ ԿԱՊԿ ՈԼՆԵԳՈՂՆԵՐԻ, ծնողների, և վարչական կազմի շրջանում)
Ոլսոլցիջները ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր երեխաների նկատմամբ, անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից			(Ոլսոլցիջների վերաբերմունքը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ոլսոլցիջների, սովորողների, այդ թվում՝ ԿԱՊԿ ՈԼՆԵԳՈՂՆԵՐԻ,

			ծնողների, և վարչական կազմի շրջանում)
Ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում և նույնիսկ սեփական վարքագծում			(Կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ հայտաբերելու ուսուցիչների ունակությունը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ուսուցիչների, սովորողների, այդ թվում՝ ԿԱՊԿ ունեցողների, ծնողների, ինչպես նաև վարչական կազմի շրջանում)
Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է սոցիալական աջակցության ծրագրեր սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար			(Եթե այո, ապա նկարագրել, թե ինչպիսի սոցիալական աջակցության ծրագրեր է իրականացնում հաստատությունը սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար, այդ ծրագրերին մասնակից սովորողների թիվը և այլն:)
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված սովորողների նախաձեռնությունները			(Նկարագրել հաստատության սովորողների այն որոնք ուղղված են ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանը)

Ամփոփել ներառական կրթության իրականացման ուղղությամբ հաստատության հիմնական ցուցանիշները և կատարել եզրահանգումներ:

Վարժարանում առայժմ ներառական կրթություն չի իրականացվում:
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Մաս 4-ում բերված ցուցանիշներ 15, 16 և 24-ից 42-ի համար անհրաժեշտ է կատարել փաստաթղթային ուսումնասիրություն և փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 29-ը:

Աղյուսակ 29. Տվյալներ հաստատությունում ներառական կրթության իրականացման և հավասարության ապահովման խնդիրների վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2022-2023	2023	2024
		-	-

	ՈԼՍՈՒՄ	2024 ՈԼՍ	2025 ՈԼՍ
արի	տարի	տարի	
Հաստատության ռեսուրս- սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը (ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների տոկոսը հաշվարկել ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)			
Հաստատության ռեսուրս- սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) թիվը			
Հաստատության այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ունեն ԿԱՊԿ (ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը հաշվարկել ըստ հաշմանդամության և կարիքների տիպերի՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ).			
Հաստատությունից հեռացած (ուսումն անավարտ թողած) ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը (ուսումն անավարտ թողած ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների տոկոսը հաշվարկել ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)			
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների բացակայությունների տարեկան միջին թիվը՝ ժամ/սովորող			
Արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը			
Ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը			
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված սովորողների նախաձեռնությունների թիվը տվյալ ուստարում			
Հաստատության վեբ կայքում և (կամ) աշակերտական թերթում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների կամ հաշմանդամության թեմայով սովորողների կողմից պատրաստված նյութերի, հոդվածների, լուսանկարների, և այլ հրապարակումների թիվը			
Սեռերի հավասարության գործակիցը (հաշվարկ. հաստատությունում սովորող աղջիկների ընդհանուր թվի հարաբերությունը տղաների ընդհանուր թվին)			
Աշակերտական խորհրդում սեռերի հավասարության գործակիցը (հաշվարկ. աշակերտական խորհրդում ընդգրկված աղջիկների թվի հարաբերությունը տղաների թվին)			
Գերազանց տարեկան առաջադիմություն ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը գերազանց տարեկան առաջադիմություն ունեցող աղջիկների թվին			
Տարեկան նախադարձահատական (գնահատականներ)			

ունեցողության բովանդակությունը տարեկան անբավարար գնահատական (գնահատականներ) ունեցող աղջիկների թվին			
Տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունը աղջիկների տարեկան միջին բացակայությունների թվին (ժամերով)			
«Մաթեմատիկա», «Ֆիզիկա», «Քիմիա» և «Կենսաբանություն» առարկաներից տղաների և աղջիկների տարեկան միջին առաջադիմությունը			
Հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը և տոկոսը (ազգային փոքրամասնությունների տոկոսը հաշվարկել հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)			
Աշակերտական խորհրդի անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը			
Հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջին տարեկան առաջադիմությունը			
Անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների տոկոսը հաշվարկել հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)			
Անվճար սնունդ ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (անվճար սնունդ ստացող սովորողների տոկոսը հաշվարկել հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)			
Սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար հաստատության իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերի թիվը տվյալ ուստարում			
Հաստատության կողմից իրականացվող սոցիալական աջակցության ծրագրերի թիվը			
Հաստատության կողմից իրականացված՝ ներառական կրթությանն առնչվող արտադասարանական միջոցառումների (գրույցներ, կինոնկարների դիտում, քննարկումներ, կլոր սեղաններ, սեմինարներ, էքսկուրսիաներ և այլն) թիվը՝ ըստ դասարանների			

Ամփոփել ներառական կրթության իրականացման և հավասարության ապահովման ուղղությամբ հաստատության հիմնական ցուցանիշները, վերլուծել դրանք և կատարել եզրահանգումներ:

Վարժարանում հիմնականում պահպանվում է հավասարության սկզբունքը: Սեռերի հավասարությունը նույնպես պահպանված է, սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաները ժամանակ առ ժամանակ ստանում են սոցիալական աջակցություն: Ազգային փոքրամասնության ներկայացուցիչները նույնպես անմասն չեն մնում դպրոցական առօրյայից, նրանց մասնակցությամբ նույնպես կազմակերպվում են միջոցառումներ և քննարկումներ:
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Մաս 5. Համայնքային մասնակցություն

«Ծնողները, ընտանիքները, մանկավարժները և համայնքները միասնաբար – այս այն լավագույն համագործակցությունն է, որը կարող է ապահովել բոլոր աշակերտների համար անհրաժեշտ աջակցության տրամադրումը՝ ուսման և կյանքի մեջ հաջողությունների հասնելու նպատակով:

Միջազգայնորեն տարանջատում են ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների մասնակցության 6 ձև: Դրանք են՝

- ծնողական և ընտանեկան խնամքը, ուշադրությունը և հոգածությունը երեխայի հանդեպ.
- ծնողների, ընտանիքի և համայնքի մշտական հաղորդակցությունը ուսումնական հաստատության հետ.
- ծնողների, ընտանիքի և համայնքի կամավորական բնույթի գործունեությունը՝ ուղղված ուսումնական հաստատությանն օժանդակելուն.
- աջակցությունը երեխային իր տնային աշխատանքների կատարման մեջ և սովորելու գործընթացում.
- ծնողների, ընտանիքի և համայնքի ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատության կողմից որոշումների կայացման գործընթացում.
- Ուսումնական հաստատության համագործակցությունը տեղական իշխանությունների և համայնքների հետ:»⁶

Այսպիսով ծնողների, ընտանիքի և համայնքի մասնակցությունը համարվում է ուսումնական հաստատության գործունեության բարելավման կարևոր գործոն: Մասնակցության առաջնային և կարևորագույն ձևն է՝ ծնողների և ընտանիքի կողմից երեխայի հանդեպ ուշադրությունը, հոգածությունը և խնամքը, ներառյալ՝ ուսումնական հաստատություն երեխայի կանոնավոր հաճախումն ապահովելը: Կարևոր է նաև ծնողների մշտական կապը ուսումնական հաստատության հետ, ծնողական ժողովներին կանոնավոր մասնակցությունը՝ երեխայի բացակայությունների, առաջադիմության, հաջողությունների և խնդիրների վերաբերյալ տեղեկացված լինելու և նրան աջակցելու համար:

Ծնողական և ընտանեկան մասնակցության տեսանկյունից շատ կարևոր է նաև երեխայի տնային հանձնարարությունների կատարումը վերահսկելը և անհրաժեշտության դեպքում նրան աջակցելը՝ նպաստելով երեխայի մոտ սովորելու նկատմամբ սիրո և հակումների առաջացմանը:

Ծնողներն իրավունք ունեն հետևել երեխայի ուսումնառությանը ուսումնական հաստատությունում, մասնակցել դասալսումներին, սակայն մեր երկրում նրանց մասնակցության այս ձևը տարածված չէ և ծնողների մասնակցության աստիճանը երեխայի ուսումնառության գործընթացին հաստատությունում հիմնականում ցածր է:

Մասնակցության ամենատարածված ձևը Հայաստանում ծնողների, ընտանիքի, և համայնքի կամավորական բնույթի գործունեությունն է՝ հաստատությանն օժանդակելու և երեխաների համար միջոցառումներ կազմակերպելու նպատակով:

⁶(NEA Education Policy and Practice Department, Center for Great Public Schools, 1201 16th St., NW, Washington, D.C. 20036)

Ընտանիքները, ծնողները և համայնքները հաստատության միջոցառումների կազմակերպմամբ և դրանց մասնակցությամբ:

Մասնակցության առավել մեծ աստիճանի հասնելու համար կարևոր նշանակություն ունի ծնողների, ընտանիքների և համայնքների ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատության կողմից որոշումների կայացմանը, ինչը Հայաստանում ապահովվում է հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմնի՝ խորհրդի, ինստիտուտի միջոցով: Խորհրդի կազմում ներառվում են հաստատության սովորողների ծնողները, մանկավարժները, տարածքային կառավարման մարմնի, նախարարության և տեղական ինքնակառավարման մարմնի ներկայացուցիչները: Ուսումնական հաստատության կառավարմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Մասնակցության բարձրացման կարևոր գործոններից է հաստատության կողմից իրականացված քայլերը, որոնք ուղղված են հաստատության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ, ինչպես նաև տարբեր համայնքային կառույցների հետ համագործակցության ամրապնդմանը: Ոչ միայն համայնքը պետք է ակտիվորեն մասնակցի հաստատության գործունեությանը, այլ նաև պետք է գործի հետադարձ կապը: Հաստատությունը գործունե մասնակցություն պետք է ունենա համայնքի հիմնախնդիրների լուծմանը՝ այդ գործընթացում ներգրավելով նաև սովորողներին: Այն պետք է հանդիսանա տվյալ համայնքի կրթամշակութային կենտրոնը, լինի համայնքահեն: Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման գործընթացը պետք է բացահայտի, թե որքանով է արդյունավետ սովորող-ծնող-հաստատություն-համայնք համագործակցությունը, որքանով է այն նպաստում կրթության որակի բարձրացմանը:

Ծնողների, ընտանիքի և համայնքի մասնակցությունը նկարագրող ցուցանիշներին ու չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են ինչպես փաստաթղթային ուսումնասիրություն, փաստագրում և դիտարկում, այնպես էլ հարցում: Ստորև բերվում են սովորողների և նրանց ծնողների մասնակցության վերաբերյալ ցուցանիշները:

Ուսումնական հաստատությունում սովորողների և տնօրինության համագործակցությունը, սովորողների մասնակցությունը հաստատության գործունեությանը.

1. տնօրինությունը խթանում է սովորողների նախաձեռնությունները, օժանդակում դրանց իրագործմանը.
2. սովորողների մասնակցությունն իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի վերաբերյալ տնօրինության կողմից որոշումների ընդունմանը, նման դեպքերի թիվը և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
3. սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները և դրանց թիվը, նախաձեռնություններին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
4. սովորողների կողմից կազմակերպած միջոցառումները և դրանց թիվը, միջոցառումներին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
5. սովորողների մասնակցությունը հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը, մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը

6. իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովները, սեմինարները, կլոր-սեղանները, քննարկումները, դրանց թիվը, և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
7. սովորող-սովորող և սովորող-ուսուցիչ հարաբերությունները ուսումնական հաստատությունում:

Ուսումնական հաստատությունում գործում է ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին համապատասխան աշակերտական խորհուրդ, որի ներկայացրած առաջարկություններն ամբողջությամբ արտացոլում են սովորողների կարիքները: Ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհուրդն իր գործունեությունը կառուցում է փոխադարձ հարգանքի, սովորողների, ծնողների և տնօրինության փոխադարձ վստահության ու ու աջակցության մթնոլորտում, իրականացնում է հանրօգուտ աշխատանք.

8. աշակերտական խորհրդի նախաձեռնած քայլերն՝ ուղղված ուսման մեջ կամ այլ հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելուն.
9. աշակերտական խորհրդի ձեռնարկած միջոցները՝ սովորողների միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու նպատակով.
10. աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած միջոցառումները՝ ներառյալ շաբաթօրյակները, հաստատության և դպրոցամերձ տարածքի մաքրման աշխատանքները, դրանց հաճախականությունը և մասնակից սովորողների տոկոսը.
11. աշակերտական խորհրդի գործունեության համապատասխանությունը ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին:

Ուսումնական հաստատության ծնողական խորհուրդը սերտ համագործակցում է տնօրինության և աշակերտական խորհրդի հետ, նպաստում սովորողների ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին.

12. սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները, դրանց թիվը և ընդունված առաջարկների տոկոսը ներկայացվածի նկատմամբ.
13. ծնողական խորհրդի կողմից կազմակերպված միջոցառումները (հանդեսներ, հավաքներ, երեկոյթներ, էքսկուրսիաներ, ճանաչողական այցեր և այլն) դրանց թիվը, մասնակից ծնողների թիվը և սովորողների տոկոսը.
14. ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու վերաբերյալ և նմանատիպ առաջարկությունները, դրանց թիվը.
15. ծնողական խորհրդի հանդիպումների հաճախականությունը և դրանց ընթացքում քննարկված հարցերի շրջանակները.
16. ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին տրամադարվող աջակցությունը, ձևերը և աջակցություն ստացող սովորողների տոկոսը.
17. ծնողական և աշակերտական խորհրդների համագործակցությունը և դրա ձևերը.
18. ուսումնական հաստատության առօրյաից և տեղի ունեցող իրադարձություններից ծնողների տեղեկացվածության աստիճանը.

19. ծնողների ներգրավվածությունը սովորողների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներում, ներգրավվածության ձևերը և նման աշխատանքներում ընդգրկված ծնողներին տոկոսը.
20. այն ծնողների տոկոսը, որոնք օգտվում են, <http://ktak.am>, <http://www.armedu.am>, <http://forum.armedu.am/>, <http://lib.armedu.am>, և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև հաստատության կայքից:

Ուսումնական հաստատությունն ու համայնքը համագործակցում են, և հաստատությունը վարում է ակտիվ հասարակական կյանք.

21. ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնականության բազայի համալրման և այլ աշխատանքներին համայնքի մասնակցությունը, այդ գործում կատարված ներդրումները.
22. համայնքային հիմնախնդիրների վերաբերյալ սովորողների տեղեկացվածությունը և նրանց մասնակցությունը համայնքի աշխատանքներին, մասնակցության ձևերը, մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
23. ուսումնական հաստատության կողմից համայնքի բնակիչների համար կազմակերպված և անցկացված միջոցառումները և դրանց թիվը, մասնակից սովորողների տոկոսը և համայնքի ներկայացուցիչների թիվը.
24. ուսումնական հաստատության կողմից հասարակական կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացված կրթական ծրագրերը, դրանց թիվը և մասնակից սովորողների թիվը՝ ըստ ծրագրերի:

Մաս 5-ում բերված ցուցանիշներ 1-ից 7 ցուցանիշների համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների ու տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում-փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 30-ը:

Աղյուսակ 30. Տվյալներ հաստատության գործունեությանը սովորողների մասնակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի
Դեպքերի թիվը, երբ սովորողները մասնակցություն են ունեցել իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ տնօրինության կողմից որոշումների կայացմանը	0	0	0
Սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունների թիվը	20	30	34
Սովորողների կողմից կազմակերպված միջոցառումների թիվը	30	45	50
Իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովների, սեմինարների, կլոր-սեղանների, քննարկումների թիվը	26	28	30
Նկարագրել, թե ինչպես է տնօրինությունը խթանում է սովորողների նախաձեռնությունները, օժանդակում դրանց իրագործմանը			
....			
Սովորողների մասնակցությունը իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ			

տնօրինության կողմից ընդունված որոշումներին և դրանց կայացմանը մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը			
Նկարագրել վերջին 3 տարում քննարկված խնդրահարույց հարցերը և ընդունված որոշումները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	Մեկնաբանություն
0		0	
Սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները և նախաձեռնություններին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը			
Նկարագրել վերջին 3 տարում սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	Մեկնաբանություն
1. Հասարակական գործունեության ծավալում / այցելություն մանկատներ, ծերանոցներ /		10%	Հասարակական ներգրավվածության բարձրացում
2. Մարզական խմբակների ստեղծում		95%	Կազմակերպել վոլեյբոլի, ֆուտբոլի, բասկետբոլի միջդասարանային մրցումներ
3. Ինտելեկտուալ խաղերի կազմակերպում	Պարբերաբար	60%	
Սովորողների կողմից կազմակերպված միջոցառումները և միջոցառումներին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.			
Նկարագրել վերջին 3 տարում սովորողների կողմից կազմակերպված միջոցառումները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	Համադարձակական Կամ դասարանային
Երևանս	20.10.2024թ.	90%	Համադարձակական
2. Մայրության և գեղեցկության տոնին նվիրված միջոցառումներ	09.03.2023թ. 07.03.2024թ. 07.03.2025թ.	85%	Համադարձակական

3.Մեծ եղեռնին նվիրված միջոցառումներ և այցելություն ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիր	24.04.2023թ 24.04.2024թ 24.04.2025թ	90%	Համադպրոցական
4.Վարժարանը նաև մասնակցեց Խ.Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-ի կողմից, զոհված ուսանողների հիշատակին կառուցված հ ու շ ա ր ծ ա ն - կ ո թ ո ղ ի բացման արարողությանը, որը շարունակվեց երթով դեպի Եռաբլուր	16.02.2025թ.	80%	Համադպրոցական
5.Վարժարանը կազմակերպեց միջոցառում նվիրված 44-օրյա պատերազմում զոհված շրջանավարտների հիշատակին,այցելություն Եռաբլուր	01.11.2024թ.	70%	Համադպրոցական
Սովորողների մասնակցությունը հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը			
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը սովորողների մասնակցության դեպքերը	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	Մեկնաբանություն
1.Դասարանական հերթապահություն	Ուսումնական տարվա ընթացքում	100%	Սանհտարահիգիեն իկ վիճակի վերահսկում
2.Միջանցքներում հերթապահություն	Ուսումնական տարվա ընթացքում	100%	Կարգապահության վերահսկում
Իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովները, սեմինարները, կյոր-սեղանները, քննարկումները և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը			
Թվարկել վերջին 3 տարում սովորողների կողմից կազմակերպված	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝	Մեկնաբանություն

համաժողովները, սեմինարները, կլոր-սեղանները, քննարկումները, նշել դրանց թեմաները		սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	
1.Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների քննարկում	29.08.2024թ	80%	Կանոնակարգերի մշակում
2.Հաստատության և ընտանիքի կապի ամրապնդում	պարբերաբար	95%	Աշակերտ- ուսուցիչ- ծնող կապի ամրապնդում
3. սովորողների հանգստի և ժամանցի կազմակերպում	Մայիս- հունիս ամիսներին	80%	Ճանաչողական գիտակցության բարձրացում
4.հասարակական ծրագրերի մասնակցություն	պարբերաբար	40%	Այցելություն ծերանոցներ , մանկատներ ,օգնություն առողջական խնդիրներ ունեցող հասակակիցների
5.հանդիպում հայտնի մարդկանց /գրողներ,գիտնականներ,նկարիչներ, դասախոսներ/	պարբերաբար	60%	Ճանաչողական գիտակցության բարձրացում
Նկարագրել սովորող - սովորող և սովորող - ուսուցիչ հարաբերություններն ուսումնական հաստատությունում			
.....			

Ամփոփել սովորողների մասնակցության վերաբերյալ հաստատության հիմնական ցուցանաիշները, վերլուծել դրանք և կատարել եզրահանգումներ ու դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Վարժարանում իրականացվում է աշակերտակենտրոն ուսուցում, բարձր է գնահատվում աշակերտների մասնակցությունը դպրոցի կյանքին:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Մաս 5-ում բերված չափանիշներ 8-ից 11-ի համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների և տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում-փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 31-ը:

Աղյուսակ 31. Տվյալներ հաստատության աշակերտական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ
Աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած քայլերն ուղղված ուսման մեջ

կամ այլ հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելուն.			
Նկարագրել վերջին 3 տարում աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած քայլերն ուղղված ուսման մեջ կամ այլ հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելուն.	Ամսաթիվ	Աջակցություն ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	Մեկնաբանություն
1.համագործակցություն դասղեկների հետ՝ արտաժամյա պարապմունքներ իրականացնելու համար	Պարբերաբար	60%	
2.սովորողներին ներգրավել կազմակերպվող միջոցառումներին, հասարակական աշխատանքներն	պարբերաբար	70%	
Աշակերտական խորհրդի ձեռնարկած միջոցները՝ սովորողների միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու նպատակով			
Նկարագրել վերջին 3 տարում աշակերտական խորհրդի կողմից ձեռնարկած միջոցները՝ սովորողների միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու նպատակով	Ամսաթիվ	Աջակցություն ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	Մեկնաբանություն
0			
Աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած միջոցառումները.՝ ներառյալ շաբաթօրյակները, հաստատության և դպրոցամերձ տարածքի մաքրման աշխատանքները, դրանց հաճախականությունը և մասնակից սովորողների տոկոսը			
Նկարագրել վերջին տարում աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած միջոցառումները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	Մեկնաբանություն
1. Բուհի	18.09.2024թ.	30%	Համադպրոցակ

Հեռուստառադիոլրագրության ամբիոնի դոցենտ Արթուր Բաղդասարյանի հանդիպումը ՀՊՄՀ Հենակետային վարժարանի աշակերտների հետ			ան
2. Վարժարանցիների մասնակցությունը «ԴիջիԹեք» ցուցահանդեսում	04.10.2024թ.	40%	Համադպրոցական
3 Դասավանդում են վարժարանցիները	06.10.2024թ.	20%	Համադպրոցական
4.Լանդշաֆտաթերապիա 10-րդ դասարանցիների հետ	28.10.2024թ	40%	Համադպրոցական
5.Շախմատի եզրափակիչ փուլը ՀՊՄՀ հենակետային վարժարանում	06.11.2024թ.	20%	Համադպրոցական
6.Մեր սանի հերթական հաղթանակը	08.11.2024թ.	30%	Համադպրոցական
7.ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԱՆԻՎԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՈՆԱՇԽԱՐՀՈՒՄ	20.11.2024թ.	10%	1 օ - ռ դ դասարաններ
8.Վարժարանցիների այցը թանգարան	21.11.2024թ.	50%	Համադպրոցական
9.Ստեղծագործում են վարժարանցիները.../ցուցահանդես/	13.12.2024թ.	20%	Համադպրոցական
10.բնագիտական շաբաթ ՀՊՄՀ հենակետային վարժարանում	13.12.2024թ-20.12.2024թ.	80%	Համադպրոցական
11.Ամփոփեցինք վարժարանի 2024-2025 ուստարին	23.12.2024թ	20%	Համադպրոցական
12.« Հայոց բանակը 33 տարեկան է »	29.01.2025թ	40%	Համադպրոցական
13.Սպորտլանդիա	Փետրվար-	80%	Համադպրոցական

վարժարանում	մարտ		ան
14.Վարժարանցիների այցը թանգարան	պարբերաբար	80%	Համադպրոցական,
15.<<Մայրենիի օրվան նվիրված>>հանդիպում	22.02.2025թ	80%	Համադպրոցական
16.Բուհ-դպրոց համագործակցություն	01.03.2025թ.	20%	Համադպրոցական
17.Վարժարանականները հանրապետության լավագույնների շարքում են	01.04.2025թ.	20%	Համադպրոցական
18.«Խոսենք պոեզիայի լեզվով» մրցութի հաղթողը վարժարանական է...	01.04.2025թ.		
19.<<Պարի միջազգային օրվան նվիրված>>միջոցառում	03.04.2025թ.	80%	Համադպրոցական,
20.Աշակերտները մասնակցում են ծառատունկին	08.04. 2025թ.	80%	Համադպրոցական,
21.Շնորհավորում ենք և հպարտանում...	22.04.2024թ.	5%	
22.Այցելություն Եռաբլուր	24.04.2025թ.	85%	Համադպրոցական
23.Վոլեյբոլը Վարժարանում ...	15.05. 2025թ.	90%	Համադպրոցական,
24«Վերջին գանգը» ՀՊՄՀ հեռակետային վարժարանում	26.05.2025թ.	50%	Համադպրոցական,
25.Բարեգործական ակցիաների կազմակերպում /շրջակա միջավայրի մաքրում/	01.03-20.06.2025թ.	90%	Համադպրոցական

Նկարագրել աշակերտական խորհրդի գործունեության սկզբունքները և ձևերը՝ համապատասխանությունը ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին

Ամփոփել հաստատության աշակերտական խորհրդի գործունեության ցուցանիշները և չափանիշները, վերլուծել դրանք և կատարել եզրահանգումներ դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Աշակերտական խորհուրդը վարժարանում ծավալում է բավական ակտիվ գործունեություն, հանդես է գալիս մեծ թվով նախաձեռնություններով, կազմակերպում մի շարք հետաքրքիր միջոցառումներ, մասնակցում ծագած խնդիրների լուծմանն ուղղված աշխատանքներին: Կարելի է ավելի խրախուսել և աջակցել նրանց, որպեսզի լինեն ավելի համարձակ և նախաձեռնող:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)
Մաս 5-ում բերված 12-ից 20 ցուցանիշների համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների և տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում /փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 32-ը:

Աղյուսակ 32 . Տվյալներ հաստատության ծնողական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	2024-2025 ուստարի
Սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունների թիվը և ընդունված առաջարկների տոկոսը ներկայացվածի նկատմամբ.	4 100%	4 100%	5 100%
Ծնողական խորհրդի կողմից տվյալ ուստարում կազմակերպված միջոցառումների՝ հանդեսների, հավաքների, երեկույթների, էքսկուրսիաների, ճանաչողական այցերի, ժողովների և այլնի թիվը	25	21	21
Ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու և նմանատիպ առաջարկների թիվը	0	0	0
Ծնողական խորհրդի հանդիպումների հաճախականությունը՝ դրանց թիվը 1 ուստարվա ընթացքում	5	4	4
Ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներին աջակցող սովորողների տոկոսը տվյալ ուստարում	10.5%	7.84%	7.84%
Սովորողների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներում ներառված ծնողների տոկոսը.	20%	15%	10%
Ծնողների տոկոսը, որոնք օգտվում են, http://ktak.am , http://www.armedu.am ,	100%	100%	100%

http://forum.armedu.am/ , http://lib.armedu.am , http://varjaran.am http://www//emis.am և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև հաստատության			
Սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները			
Նկարագրել վերջին 3 տարում սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները	Ամսաթիվ	Առաջարկների քննարկմանը մասնակից ծնողների թիվը	Մեկնաբանություն
1.Էքսկուրսիաներ	պարբերաբար	60	Աշակերտների մոտ պատմամաշակութային արժեքների կարևորում
2. դասալսումներ	պարբերաբար	25	
3.Ախ-ի և մանկխորիի նիստերի մասնակցություն	պարբերաբար	5	
Ծնողական խորհրդի կողմից տվյալ ուստարում կազմակերպված միջոցառումները՝ (հանդեսներ, հավաքներ, երեկոյթներ, էքսկուրսիաներ, ճանաչողական այցեր և այլն, մասնակից ծնողների թիվը և սովորողների տոկոսը,			
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի կողմից կազմակերպված միջոցառումները	Ամսաթիվ	Մասնակից ծնողների թիվը և սովորողների տոկոսը	Ծնողական ներդրումների չափը
1.ամանօրյա դիմակահանդեսի կազմակերպում	27.12.2023թ. 28.12.2024թ.	50 90%	0
2.Մասնակցություն եղեռնին նվիրված միջոցառումների կազմակերպմանը	24.04.2023թ. 24.04.2024թ. 24.04.2025թ.	100 40 % 120 60 %	0 0
3.Այց Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիր	24.04.2023թ. 24.04.2024թ. 24.04.2025թ.	80% 85% 90%	0
4.Կազմակերպվել են դասարանական էքսկուրսիաներ Էջմիածին, Օշական, Աշտարակ, Հադպատ, Ծաղկաձոր,	Սեպտեմբեր -հունիս 2023թ.	50 90% 120	0

Ամբերդ, Տառերի պուրակ, Աղծք, Գյումրի, Զվարթնոց, Էրեբունի ամրոց պատմամշակութային օջախներ, Հաղարծին վանական համալիր		2024թ. 2025թ. պարբերաբ ար	90% 120 90%	0
Ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու վերաբերյալ և նմանատիպ առաջարկությունները				
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու վերաբերյալ և նմանատիպ առաջարկությունները	Ամսաթի վ	Առաջարկություններ ի քննարկմանը մասնակից ծնողների թիվը և ուսուցիչներին թիվը, ովքեր ծնողական խորհրդի կողմից առաջարկվել են խրախուսման կամ կարգապահական տույժի	Մեկնաբանություննե ր	
0		0		
Ծնողական խորհրդի հանդիպումների ընթացքում քննարկված հարցերը				
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի հանդիպումների ընթացքում քննարկված հարցերը	Ամսաթիվ	Մեկնաբանություններ		
1.Բացահայտել հաճախակի բացակայող աշակերտների խնդիրները	պարբերաբ ար	Բացահայտել աշակերտների բացակայությունների հիմնական պատճառները		
2.Նպաստել ծնողների ակտիվ մասնակցությունը դպրոցում կազմակերպվող միջոցառումներին	պարբերաբ ար	Ներգրավել ծնողական խորհրդի անդամներին վարժարանում կազմակերպվող միջոցառումներին		
3.մասնակցել մշակութային, սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը	պարբերաբ ար	Ծնողների օգնությամբ երեխաներին ավելի ակտիվ ներգրավել միջոցառումներին		
4.Մասնակցել տոների, ակցիաների, շաբաթօրյակների կազմակերպմանն ու անցկացմանը	պարբերաբ ար			
Ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին տրամադրվող աջակցությունը, դրանց ձևերը				
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով	Ամսաթիվ	Ծնողներ ի կողմից ներդրվա ծ	Մեկնաբանություն ներ	

ընտանիքներից սովորողներին տրամադարվող աջակցության դեպքերը և դրանց ձևը		գումարի չափը	
0		0	
Ծնողների ներգրավվածությունը. սովորողների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներին, ներգրավվածության ձևերը			
Նկարագրել արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքները, որոնց մեջ վերջին 3 տարում ծնողները ներգրավված են եղել	Ծնողների մասնակցության ձևերը և մասնակից ծնողների թիվը	Ծնողների ներդրումների չափը	Մեկնաբանություններ
1. միջոցառումներ	21	0	Դիմակահանդես, ազգային տոներ, հիշատակման օրեր
2. սպորտային և մշակութային միջոցառումների կազմակերպում	20	0	Մրցույթներ
3. շաբաթօրյակների կազմակերպում	15	0	շաբաթօրյակներ
Թվարկել կայքերը, որոնցից օգտվում են ծնողները, օրինակ՝, http://ktak.am , http://www.armedu.am , http://forum.armedu.am/ , http://lib.armedu.am , հաստատության կայք և այլն, մեկնաբանել դրանց անհրաժեշտությունը և օգտակարությունը			
Կայքը	Ամսաթիվ	Օգտվող ծնողների թիվը	Մեկնաբանություն
1. http://www.emis.am	պարբերաբար	446	Ծանոթանում են աշակերտների ընթացիկ առաջադիմությանը

Ամփոփել հաստատության ծնողական խորհրդի գործունեության ցուցանիշները և չափանիշները և կատարել եզրահանգումներ ու առաջարկություններ դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Վարժարանի ծնողական խորհուրդը ծավալում է ակտիվ գործունեություն, ունենում անմիջական մասնակցություն վարժարանի կյանքին, հանդես գալիս տարբեր նախաձեռնություններով և առաջարկներով:

(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)

Մաս 5-ում բերված 21-ից 24 ցուցանիշների համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների և տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում-փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 33-ը:

Աղյուսակ 33. Տվյալներ հաստատության և համայնքի համագործակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ
Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնականության բազայի համալրման աշխատանքներին համայնքի մասնակցությունը, մասնակցության ձևը և այդ գործում կատարված

Ներդրումները.			
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության շենքային պայմանների բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնական յուրօրինակ բազայի համալրման և այլ աշխատանքներին համայնքի մասնակցության դեպքերը, մասնակցության ձևերը	Ամսաթիվ	Ներդրման չափը	Մեկնաբանություն
0			
Նկարագրել համայնքային հիմնախնդիրների վերաբերյալ սովորողների տեղեկացվածության աստիճանը			
....			
Ուսումնական հաստատության մասնակցությունը համայնքի աշխատանքներին, մասնակցության ձևերը			
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության համայնքի աշխատանքներին մասնակցության դեպքերը և դրանց ձևերը	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների և աշխատողների տոկոսը	Մեկնաբանություն
1. շաբաթօրյակներ	14.04.2023 թ. 15.04.2024 թ. 13.04.2025թ	85 % 90 % 85 %	Մասնակցում են ուսումնական հաստատության հարակից տարածքի մաքրման և բարեկարգման աշխատանքներին
Ուսումնական հաստատության կողմից համայնքի բնակիչների համար կազմակերպված միջոցառումները.			
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության կողմից համայնքների բնակիչների համար կազմակերպված միջոցառումները, նշել դրանց թիվը	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների ու աշխատողների տոկոսը և համայնքի բնակիչների թիվը	Մեկնաբանություն
0		0	
Համայնքի բնակիչները օգտվում են հաստատության մարզադահլիճից, ինտերնետից, գրադարանից և այլ հնարավորություններից			
Նկարագրել, թե հաստատության ինչպիսի ծառայություններից են օգտվում համայնքի բնակիչները	Հաճախականությունը՝ ամսեկան կամ տարեկան կտրվածքով	Օգտվող բնակիչների թիվը	Մեկնաբանություն

- թույլ կողմեր՝ գործոններ, որոնք ունեն կամ կարող են ունենալ բացասական ազդեցություն հաստատության նպատակների իրագործման վրա և խոչընդոտել դրանց իրականացումը.
- հնարավորություններ՝ այնպիսի արտաքին գործոններ, որոնք կարող են դրական ազդեցություն ունենալ հաստատության նպատակների իրագործման վրա, սակայն նախկինում հաշվի չեն առնվել.
- վտանգներ՝ արտաքին գործոններ, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ հաստատության նպատակների իրագործման վրա կամ դարձնել դրանք անհասանելի:

Ցանկացած պլանավորման գործընթացից կամ վերլուծության անցկացումից առաջ հաստատությունը պետք է հստակ սահմանի իր տեսլականը և նպատակները՝ ի՞նչ նվաճումներ ու ձեռքբերումներ պետք է ունենա հաստատությունը և ի՞նչ հիմնախնդիրներ այն պետք է լուծի: Հաստատությունը պետք համոզված լինի, որ նախանշված նպատակները ընդհանուր են բոլոր շահառուների համար՝ հաստատության վարչական կազմի, ուսուցիչների, սովորողների, ծնողների և այլն:

ՌԻԹՀՎ վերլուծությունն իրականացվում է մի քանի փուլով՝

1. նպատակների համատեղ սահմանում.
2. ամբողջական տվյալների ու տեղեկատվության հավաք և գրառում.
3. տեղեկատվության համապարփակ վերլուծություն և համակարգում՝ ըստ ՌԻԹՀՎ վերևը նշված 4 ուղղությունների (ուժեղ կողմեր, թույլ կողմեր, հնարավորություններ և վտանգներ)
4. առաջնահերթությունների որոշում՝ շարժվելով ամենակարևոր նպատակներից և առաջնային խնդիրներից դեպի ավելի քիչ կարևորները և խուսափելով ոչ իրատեսական, խիստ հավակնոտ նպատակադրումներից ու դրանց անորոշ ձևակերպումներից:

«Կարևոր է չանտեսել թույլ կողմերն, առկա հիմնախնդիրները և չթերագնահատել վտանգները, քանի որ դրանք վաղ թե ուշ կհիշեցնեն իրենց մասին, ընդ որում այն ժամանակ, երբ կպատճառեն առավելագույն վնասը: Այս վերլուծության նպատակն է ոչ թե անմիջապես վտանգների հաղթահարման ուղղությամբ անհնարին քայլեր ձեռնարկել, այլ մշտապես ունենալ դրանք տեսադաշտում և հնարավորության սահմաններում փորձել խուսափել դրանցից: Որոշակի առումով վտանգների գնահատումը և հաղթահարումը կապված է ռիսկի գործոնի հետ»: (2010, Մայք Մորիսոն).

Այսպիսով, նախորդ 1-ից 5-րդ մասերում սահմանված ցուցանիշներին և չափանիշներին հաստատության համապատասխանության մանրամասն ինքնավերլուծության հիման վրա անհրաժեշտ է սահմանել՝

- հաստատության առաքելությունը՝ նպատակը, որն անփոփոխ է տվյալ ժամանակահատվածի համար (միջնաժամկետ կամ երկարաժամկետ).
- հաստատության առաջնահերթ նպատակները տվյալ ժամանակահատվածի համար (միջնաժամկետ կամ երկարաժամկետ)
- որոշել նպատակներից բխող խնդիրները և միջոցառումները:

Այնուհետ առաջարկվում է լրացնել ՌԻԹՀՎ վերլուծության ստորև բերված Աղյուսակ 34-ը

Աղյուսակ 34. ՌԻԹՀՎ վերլուծության

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
--------------	--------------

1. Աշխատակազմի գործունեության ուժեղ կողմեր՝ տարանջատել վարչական, ուսումնաօժանդակ և ուսուցչական կազմը ▪ Ուսումնադաստիարակչական պլանավորված աշխատանքը ▪ Բարձր պատրաստվածությամբ ▪ Բնագիտամաթեմատիկական, լեզուների, պատմություն և առարկաների ուսուցիչներ: 2.Սովորողների ուսումնառության և այլ գործունեության ուժեղ կողմեր ▪ Սովորողների ուսումնական հաջողությունների ապահովվում 3.Ծնողների, համայնքի, կառավարման խորհուրդի, այլ մարմինների գործունեության ուժեղ կողմեր ▪ Մշտական կապ ծնողական համայնքի, ՀՊՄՀ-ի հետ: 4.Ռեսուրսներով ապահովվածությունը ▪ Ռեսուրսներով ապահովվածությունը օգնում է կրթական ծրագրերի բազմազանությանը, բարձացնում ուսման արդյունավետությունը: 5. Նոր նախաձեռնությունների ուղղությամբ հաջողությունները ▪ առկա աշխատանքը դարձնել շարունակական 6.Հաղորդակցության, համագործակցության ուժեղ կողմերը ▪ Ուսումնական նոր մեթոդների կիրառում,տեխնոլոգիաների օգտագործում: 7. Բյուջեի, ֆինանսական միջոցների հետ կապված հաջողությունները: Բյուջեի և ֆինանսական միջոցները ծառայում են նպատակին:	1. Աշխատակազմի գործունեության թույլ կողմեր՝ տարանջատել վարչական, ուսումնաօժանդակ և ուսուցչական կազմը ▪ Դասավանդման ինտերակտիվ մեթոդների սակավ կիրառում: 2.Սովորողների ուսումնառության և այլ գործունեության թույլ կողմեր ▪ ինքնակրթության ակտիվության նվազում: 3. Ծնողների, համայնքի, կառավարման խորհուրդի, այլ մարմինների գործունեության թույլ կողմեր ▪ Ծնողական համայնքի պասիվությունը: 4.Ռեսուրսներով ապահովվածության խնդիրները ▪ Էլեկտրոնային գրատախտակների թերի կահավորվածությունը: 5. Նոր նախաձեռնությունների ուղղությամբ թույլ կողմերը ▪ Հարմարվողականություն 6. Հաղորդակցություն, համագործակցություն ▪ Կարծիքների փոխանակման պակաս: 7. Բյուջեի, ֆինանսական միջոցների հետ կապված դժվարությունները և խնդիրները: Նախահաշվային միջոցների պակաս:
Հնարավորություններ 1.Ընդառաջել սովորողներն 2.Աշխատակազմի աշխատանքը խրախուսել	Վտանգներ Ապաստարանի բացակայություն

Այդուսակ 34-ը պետք է լրացնել՝ դասակարգելով ուժեղ կողմերը, թույլ կողմերը, հնարավորությունները և վտանգները՝ ըստ առաջնահերթությունների: Այնուհետև

հաշվի առնելով բոլոր գործոնները և ելնելով նախանշված իրատեսական նպատակներից և խնդիրներից՝ մշակել ռազմավարություն և ձեռնարկվող միջաջառումներ:

Հավելված 2. Հարցումների իրականացման առաջարկվող մեթոդաբանություն

Ուսումնական հաստատության գործունեության ինքնավերլուծությունը կատարելիս մի շարք ցուցանիշներին և չափանիշներին համապատասխանության գնահատման համար անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ: Առաջարկվում է հարցումների ստորև նկարագրված մեթոդաբանությունը:

1. Հաստատության կողմից ինքնավերլուծություն կատարելիս հարցման մեթոդն օգտագործվում է, երբ ցուցանիշների և չափանիշների աղյուսակում տվյալ ցուցանիշի կամ չափանիշի գնահատման մեխանիզմ սյունակում նշված է «հարցում» բառը: Հարցումը առավել տարածված սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդներից է: Հարցման առանձնահատկությունը կայանում է նրանում, որ հետազոտության ժամանակ կարևորը ընդհանրական պատկերի ստացումն է, այլ ոչ թե առանձին հարցվողի տեսակետը: Սրանով հարցման մեթոդը տարբերվում է հարցազրույցից, երբ կարևոր է հենց հարցազրույց տվող անձի տեսակետը:
2. Հարցումներն անցկացվում են տվյալների հավաքման և վերլուծության նպատակով՝ նախապես մշակված հարցաթերթիկների միջոցով (անկետավորում): Հարցաթերթիկը կառուցված է.
 - նախաբանից, որտեղ համառոտ նշվում է հարցման նպատակն ու խնդիրները,
 - ում կողմից է անցկացվում հարցումը (տվյալ դեպքում հաստատության տվյալները),
 - հարցաթերթիկի լրացման կանոններից, որտեղ նշվում է, թե ինչպես պետք է լրացնել հարցաթերթիկը,
 - բուն հարցաշարից, որտեղ նշվում են հարցման թեմային վերաբերվող հարցերը
 - անձնագրային մասից, որտեղ նշվում է հարցվողի սեռը, տարիքը, կրթությունը և ըստ անհրաժեշտության այլ անձնական տվյալներ:
3. Հարցերը լինում են բաց, փակ և կիսափակ: Բաց հարցերը չեն ենթադրում պատասխանների տարբերակների առկայություն: Փակ հարցերի պարագայում պատասխանները նախօրոք նախատեսված և բերված են հարցաթերթիկում՝ հնարավորություն տալով հարցվող անձին ընտրել պատասխանը հնարավոր տարբերակներից: Կիսափակ հարցերը թույլ են տալիս նշել սեփական պատասխանը, եթե առաջարկված ոչ մի պատասխանի հետ հարցվողը համաձայն չէ: Կիսափակ, ինչպես և բաց հարցերը ավելի դժվար է մշակել, քան փակ հարցերը, քանի որ անձնական կարծիք արտահայտող պատասխանները անհրաժեշտ է խմբավորել և կոդավորել:
4. Ուստի հաստատությանը խորհուրդ է տրվում բացառել բաց հարցերը և օգտագործել միայն փակ հարցեր: Խիստ սահմանափակ դեպքերում, երբ շատ կարևոր է հարցվողների տեսակետը կամ մեկնաբանությունը կարելի է հարցաթերթիկում ընգրկել նաև կիսափակ հարցեր:
5. Հարցումների արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով առաջարկվում է խմբավորել հարցում պահանջող ցուցանիշները և չափանիշները՝ ըստ հարցվողների խմբերի (օրինակ ուսուցիչներ, սովորողներ, ծնողներ և այլն) և

յուրաքանչյուր խմբի համար կազմել մեկ հարցաթերթիկ՝ ներառելով այդ խմբին վերաբերող բոլոր ցուցանիշներին և չափանիշներին վերաբերող հարցերը:

6. Առաջարկվում է հարցաթերթիկներում ներառել առավելագույնը 5 հարց: Հարցերը անհրաժեշտ է ձևակերպել այնպես, որ հաստատության համապատասխանությունը տվյալ ցուցանիշին կամ չափանիշին լավագույնս բացահայտվի: Օրինակ՝ հարցի դասական ձևակերպումը կարող է սկսվել. «Համաձայն ե՞ք, որ...». (շարունակությունը կազմում է հարցի բովանդակությունը), իսկ հաճախ օգտագործվող տիպային պատասխանները՝ «Այո, ավելի շուտ այո, ավելի շուտ ոչ, ոչ, չեմ կարող պատասխանել, տեղյակ չեմ»: Կարող են օգտագործվել նաև այլ հարցադրումներ և պատասխաններ. օրինակ՝ «Որքա՞ն հաճախ եք դուք...», «Որքանով կամ ինչ չափով ե՞ք դուք բավարարված...», «Որքանո՞վ է նպաստել...» (շարունակությունը կազմում է հարցի բովանդակությունը)⁷:
7. Հարցաթերթիկում կարող են ներառվել նաև դիրքորոշում կամ վերաբերմունք արտահայտող պատասխաններ ունեցող հարցեր: Օրինակ՝ «Ճնողական և աշակերտական խորհուրդների համագործակցությունը» չափանիշի վերաբերյալ կարելի է տալ հետևյալ հարցը, «Ինչպիսի՞ն է հաստատության ծնողական և աշակերտական խորհուրդների միջև համագործակցությունը»: Այս հարցի հնարավոր պատասխանները կարող են լինել հինգը, որոնցից յուրաքանչյուրն ամրագրում է հարցի վերաբերյալ հնարավոր դիրքորոշումներից մեկը.
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները սերտորեն համագործակցում են,
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները համագործակցում են անհրաժեշտության դեպքում,
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները որոշ դեպքերում համագործակցում են, սակայն այդ համագործակցությունը բավարար մակարդակի վրա չէ
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները չեն համագործակցում,
 - այլ (հարցվողի պատասխանը)
8. Որակյալ և արժանահավատ հարցում իրականացնելու համար անհրաժեշտ է պահպանել հարցեր կազմելու հետևյալ կանոնները.
 - պահպանել եթիկայի նորմերը և ապահովել անձնական բնույթի տեղեկատվության կոնֆիդենցիալությունը (գաղտնիությունը), որպեսզի հարցվողները չմտահոգվեն հարցերին ճիշտ պատասխանելու հնարավոր հետևանքներից և լինեն անկեղծ,
 - հարցաթերթի յուրաքանչյուր հարց պետք է պարունակի միայն մեկ հարցադրում. օրինակ՝ «Որքանով եք դուք բավարարված ուսուցչի գիտելիքներից և դասավանդման հմտություններից» հարցը պարունակում է միաժամանակ 2 հարցադրում և փորձում է բացահայտել թե՛ ուսուցչի գիտելիքները, թե՛ դասավանդման հմտությունները.

⁷ Հարցերի կազման համար կարող եք օգտվել տարբեր աղբյուրներից, օրինակ՝ <https://ru.surveymonkey.com/mp/education-surveys/> կայքից

- հարցաթերթի յուրաքանաչյուր հարց պետք է ներառի պատասխանի բոլոր հնարավոր տարբերակները և ապահովի պատասխանների տարատեսակություն.
- հարցաթերթի յուրաքանաչյուր հարցի պատասխանների տարբերակները պետք է լինեն փոխբացառող և ապահովեն իմաստավից տեղեկատվության տրամադրում, որպեսզի հարցվողը չտարակուսի որն ընտրել և ունենա միայն մեկ ընտրություն. Օրինակ՝ «Որտեղ եք դուք մեծացել».

ա) Հայաստանում

բ) Բաղաքում

գ) Գյուղում

հարցը ստեղծում է տարակուսանք, քանի որ պատասխանները փոխբացառող չեն. թե՛ քաղաքում, թե՛ գյուղում մեծացած անձը կարող է ընտրել 2-ական պատասխան՝ համապատասխանաբար ա) և բ) կամ ա) և գ), իսկ ստացվող տեղեկություններն օգտակար չեն:.

9. Հարցաթերթիկում հարցերը համարակալվում են: Լրացված հարցաթերթիկների մշակումը կատարվում է համակարգչի միջոցով՝ համապատասխան ծրագրով (օրինակ՝ Excel): Հարցերի պատասխաններն իրենց հերթին համարակալվում են: Հարցման արդյունքների մշակման, պատասխանների մուտքագրման համար հարցերի հերթական համարները հարցաթերթիկում կարող են ընդունվել որպես այդ հարցերի կոդեր, իսկ հարցերի պատասխանների համարները՝ որպես պատասխանների կոդեր: Յուրաքանչյուր լրացված հարցաթերթիկ ևս համարակալվում է:
10. Լրացված հարցաթերթիկների տվյալները մուտքագրվում են ընտրված համակարգչային ծրագրով և ստեղծվում է տվյալների բազա: Բազայում մուտքագրվում են հարցերը և պատասխանները՝ իրենց համապատասխան կոդերով: Այսպիսով, մուտքագրման արդյունքում ստացվում են թվեր, որոնք կարելի է կարդալ որպես օրինակ՝ 1. 1. 3, այսինքն առաջին հարցվածը առաջին հարցին տվել է երրորդ պատասխանը: Մեր վերը բերված օրինակի համար սա նշանակում է, որ առաջին հարցվածը ընտրել է «ծնողական և աշակերտական
11. խորհուրդները որոշ դեպքերում համագործակցում են, սակայն այդ համագործակցությունը բավարար մակարդակի վրա չէ» պատասխանը: Բոլոր տվյալների մուտքագրումից հետո կատարվում է հաճախությունների հաշվարկ, ինչը թույլ է տալիս տեսնել, թե ինչպես են բաշխվել հարցվածների կարծիքները՝ ըստ հարցաթերթիկում տրված պատասխանների տարբերակների:
12. **Հարցվողների ընտրանքը** կազմելու, այսինքն՝ **հարցման ենթակա անձանց որոշելու** համար, առաջին հերթին անհրաժեշտ է որոշել հարցման ենթակա շահառու անձանց խումբը (սովորողներ, ուսուցիչներ և այլ): Այնուհետ հարցման կարևոր փուլ է՝ տվյալ շահառու խմբի անձանց ամբողջ բազմությունից հարցման ենթակա անձանց ընտրությունը կամ, այլ կերպ ասած, հարցվողների ընտրանքի կազմումը: Օրինակ՝ հաստատության բոլոր ուսուցիչներից հարցվող ուսուցիչների ընտրությունը՝ այն ուսուցիչների ընտրությունը, ովքեր պետք է լրացնեն հարցաթերթը:
13. Հարցման ընտրանքի կազմման համար առաջարկվում է կիրառել **պատահական ընտրանքի մեթոդը**: Ստատիստիկայում **պարզ պատահական ընտրանքը** դա այն անձանց փոքր խումբն է, ովքեր ընտրվել են անձանց ավելի մեծ

բազմությունից: Ընդ որում, յուրաքանչյուր անձ այդ փոքր խմբում ընտրվել է պատահականորեն: Դա նշանակում է, որ ընտրանքի կազմման ժամանակ յուրաքանչյուր անձ ունի ընտրանքում ընդգրկվելու հավասար հավանականություն: Պարզ պատահական ընտրանքի մեթոդն ունի ակնհայտ առավելություններ: Այս մեթոդը շատ հեշտ է ու հասկանալի, իսկ հետազոտության արդյունքները կարելի է տարածել ուսումնասիրվող շահառու խմբի ամբողջ բազմության վրա: Ամենից կարևորն այն է, որ լիովին պահպանվում է պատահականության սկզբունքը, ինչը թույլ է տալիս խուսափել սխատմատիկ սխալներից:

14. Պատահական ընտրանքի մեթոդով ընտրանքի չափը՝ հարցվողների թիվը, որոշելու համար առաջարկվում է օգտագործել ընտրանքի հաշվարկման պարզեցված բանաձևը:
15. Հաստատություններին որպես օգնություն ստորև աղյուսակում 33-ում տրված է պատահական ընտրանքի պարզեցված բանաձևով հաշվարկված ընտրանքի չափը՝ հարցվողների թիվը, տարբեր բազմությունների համար (հաշվարկը արված է պատահական ընտրանքի հիման վրա՝ 95 տոկոս ներկայացուցչականության պարագայում, 5% վստահելի միջակայքի պայմաններով)։

Աղյուսակ 33.

16. չափը՝	Հարցման բազմություն	Ընտրանքի չափը՝ հարցվողների թիվը	Ընտրանքի
	Մինչև 100	80	
	101-300	169	
	301-500	217	
	501-700	248	
	701-1000	278	
	1001 և ավելի	302	

հարցվողների թիվը, որոշելուց հետո անհրաժեշտ է որոշել, թե ինչպես ընտրել հարցվող անձանց, օրինակ՝ ինչպես հաստատության 100 սովորողներից ընտրել

հարցվող 80 սովորողին: Պատահական ընտրանքի պարագայում կարելի է օգտագործել տարբեր մեթոդներ, օրինակ՝ **վիճակահանություն կամ պատահական թվերի աղյուսակ**: Վիճակահանության դեպքում է հարցման ենթակա շահառու խմբի անձանց ամբողջական բազմության յուրաքանչյուր անձի տվյալները գրվում են առանձին թղթիկի վրա, այնուհետ բոլոր թղթիկները դրվում են ինչ-որ արկղի կամ տուփի մեջ, դրանք խառնում են և այդ տուփից առանց նայելու հանվում են հարցվողների թվին հավասար թղթիկներ: Օրինակ՝, եթե հաստատությունն ունի 500 սովորող, ապա համաձայն Աղյուսակ 33-ի հարցվող սովորողների թիվը պետք է կազմի 217: 500 սովորողից յուրաքանչյուրի տվյալները (անուն, ազգանուն, հայրանուն, դասարան) գրվում է առանձին թղթիկի վրա: Այնուհետև բոլոր 500 թղթիկները դրվում են որևէ տուփի մեջ, խառնվում և հանվում է 217 թղթիկ: Այդ 217 թղթիկների վրա գրված սովորողների տվյալներով որոշվում են հարցվող սովորողները:

17. Հարցվող անձաց կարելի է ընտրել նաև **մեխանիկական ընտրության մեթոդով**: Այդ նպատակով նախ կազմվում է հարցման ենթակա շահառու խմբի անձանց ամբողջական ցանկը (անուն, ազգանուն, հեռախոս և այլն): Այդ ցանկից

հավասար պարբերականությամբ/միջակայքով ընտրվում են համապատասխան թվի հարցվողներ: Այդ միջակայքը կոչվում է ընտրանքի քայլ: Ընտրանքի քայլը հավասար է հարցման բազմությունը բաժանած հարցվողների թվին:

Ընտրանքի քայլ= N/n , որտեղ

N -ը հարցման բազմությունն է, իսկ n -ը հարցվողների թիվը:

Օրինակ եթե 500 սովորողից պետք է հարցվեն 217-ը, ապա հարցման քայլը հավասար է $2.3=500/217$: Սա նշանակում է, որ 500 սովորողների ցանկից պետք է ընտրվի յուրաքանչյուր 2-րդը: Ընտրության սկիզբը որոշվում է պատահականության սկզբունքով՝ ընտրանքի քայլի շրջանակներում: Օրինակ՝ եթե ընտրանքի քայլը հավասար է 5-ի, ապա ընտրությունը պետք է սկսել 1-ից 5 միջակայքում ցանկացած թվից:
